

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PREDUZEĆA ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE D.D. MOSTAR

2022.

Broj: 01-02-09-11-4-2948-6/22



Sarajevo, septembar 2023.





SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA	14
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	16
6.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	16
6.2	Izveštavanje.....	17
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	17
7.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	17
7.1.1	Prihodi	17
7.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima.....	18
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	20
7.1.2	Rashodi.....	20
7.1.2.1	Poslovni rashodi	20
7.1.2.2	Nabavna vrijednost prodane robe.....	20
7.1.2.3	Troškovi sirovina i materijala	21
7.1.2.4	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	21
7.1.2.5	Amortizacija.....	23
7.1.2.6	Troškovi primljenih usluga	24
7.1.2.7	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	25
7.1.2.8	Ostali rashodi i gubici	25
7.1.3	Finansijski rezultat.....	25
7.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	26
7.2.1	Dugoročna imovina.....	26
7.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema.....	26
7.2.1.2	Imovina s pravom korištenja	30
7.2.1.3	Nematerijalna imovina	30
7.2.1.4	Dugoročni finansijski plasmani	30
7.2.2	Kratkoročna imovina.....	30
7.2.2.1	Potraživanja od kupaca.....	31
7.2.2.2	Novac i novčani ekvivalenti.....	32
7.2.2.3	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja.....	33
7.2.3	Kapital.....	33
7.2.4	Obaveze.....	33
7.2.4.1	Dugoročne obaveze	34
7.2.4.2	Kratkoročne obaveze	36
7.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	36
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	36
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	37
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	37
9.	JAVNE NABAVKE	37
10.	SUDSKI SPOROVI.....	41
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	42
V.	PRILOZI	44
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	44
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	44



I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Elektroprivreda HZHB“ d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2022. godine, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2022. do 31. 12. 2022. godine, Izvještaj o tokovima gotovine – Izvještaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2022. godine, Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2022. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2022. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji umanjenja vrijednosti materijalnih sredstava u pripremi iskazanih u iznosu od najmanje 6.324.010 KM, koja su započeta prije deset i više godina i na kojima nije bilo promjena u 2022. godini, kao ni prethodnih godina. Za ova sredstva nije vršena procjena nadoknadive vrijednosti shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2022. godinu precijenjeni (tačka 7.2.1.1 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).



Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Prosječna nabavna cijena električne energije u tekućoj godini iznosila je 343,98 KM/MWh, dok je prosječna prodajna cijena bila 340,72 KM/MWh, što ukazuje na činjenicu da je nabavna cijena električne energije bila veća od prodajne cijene. Navedeno je uticalo na manje ostvareni prihod u odnosu na planirani (tačka 7.1.1.1 Izvještaja);**
- **Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2022. godine ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima (106.769.279 KM) nije u mogućnosti izmiriti tekuće obaveze (109.606.160 KM). Za osiguranje tekuće likvidnosti u 2022. godini Društvo se zadužilo kratkoročnim kreditima u iznosu od 34.000.000 KM (overdraft i revolving krediti). Tokom 2022. godine ostvaren je značajan pad prihoda od ugovora sa kupcima, što je rezultiralo gubitkom od 81.075.023 KM, dok su samo troškovi plaća i ostalih ličnih primanja veći u odnosu na prethodnu godinu za 7.415.139 KM (tačka 7.1.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da je sljedeća pitanje ključno pitanje revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju.

Priznavanje prihoda

Društvo je za tekuću godinu iskazalo prihode od ugovora s kupcima u iznosu od 401.598.701 KM. Prihodi od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu ostvareni su prodajom krajnjim kupcima po cijenama na distribucijskim naponskim nivoima koje utvrđuje Regulatorna komisija za energiju u FBiH - FERK, te prodajom ostalim kupcima na domaćem i inozemnom tržištu na osnovu godišnjih i kratkoročnih ugovora. Priznavanje prihoda uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Prihodi se prvenstveno ostvaruju prodajom električne energije krajnjim kupcima i trgovanjem električnom energijom. Prihodi od prodaje su priznati u bilanci uspjeha kada je vjerovatno da ekonomske koristi pritežu u poduzeće i mogu se pouzdano izmjeriti, a kupac je preuzeo kontrolu nad prodanom robom, rizike i koristi od vlasništva nad njom.

Usmjerili smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva. Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- testiranje potraživanja kroz provjeru konfirmacija sa kupcima Društva;
- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem razdoblju;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa Zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. 12. 2021. revidirali su drugi revizori – PKF Fact revizija d.o.o. Zagreb i nConsulting d.o.o. Sarajevo, koji su izrazili nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima 29. 4. 2022. godine.



Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.



Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Elektroprivreda HZHB“ d.o.o. Mostar za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Sredstva za reklame i sponzorstva iskazana su u iznosu od 2.248.931 KM, i veća su od planiranih za 293.931 KM, što nije u skladu s Pravilnikom o sponzorstvu Društva. Sredstva nisu realizovana u skladu sa potpisanim ugovorima i u cilju postizanja najboljih efekata za Društvo (tačke 7.1.2.6 i 9. Izvještaja);**
- 2. Kod provođenja postupaka javnih nabavki roba, usluga i radova u iznosu od najmanje 3.665.594 KM tenderska dokumentacija nije sačinjavana na način da omogući aktivnu i pravičnu konkurenciju, nije primjenjivan odgovarajući postupak, te nije osigurana realizacija prema potpisanim ugovorima, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 9. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Prijem 37 zaposlenika u radni odnos izvršen je putem Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH na određeno vrijeme do šest mjeseci, bez provođenja postupka javnog oglašavanja (tačka 4. Izvještaja);**



- Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenima koje se odnose na topli obrok, regres i jubilarne naknade isplaćene su za najmanje 7.255.229 KM više od porezno dopustivih iznosa propisanih Zakonom o porezu na dohodak, što smatramo neprimjerenim s obzirom na iskazani gubitak (tačka 7.1.2.4 Izvještaja);
- Na osnovu Odluke Uprave Društva u 2021. godini sklopljen je ugovor sa Sveučilištem u Mostaru o kupovini dijela nekretnine ukupne cijene 1.200.000 KM i isplaćen je avans u iznosu od 600.000 KM. Prema potpisanom Ugovoru, Prodavac je bio u obavezi da izvrši rekonstrukciju nekretnine do 30. 11. 2022. godine, što nije ispoštovano. Rok je prolongiran do 30. 6. 2023. godine, ali ugovorna obaveza nije ispoštovana do okončanja revizije. Uvidom u dokumentaciju, nismo se uvjerali da je Uprava poduzela aktivnosti i iskoristila sve mjere u skladu sa potpisanim ugovorom u cilju realizacije ugovora i efikasnog korištenja javnih sredstava (tačka 7.2.1.1 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 4. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Razmotriti povećanje broja zaposlenih u uslovima negativnog poslovanja, kako bi se osiguralo upravljanje Društvom sa dužnom pažnjom, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.	4.
2.	Formirati radnu grupu koja će pripremiti nacrt plana integriteta koji Uprava treba usvojiti u skladu sa Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.	4.
3.*	Vlada FBiH treba inicirati da Zakon o električnoj energiji i Zakon o energiji i regulaciji energetske djelatnosti usvoji zakonodavna vlast.	5.
4.	U slučaju značajnog odstupanja ostvarenja u odnosu na plan, izvršiti usklađivanje Plana poslovanja kako je propisano članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.	6.1
5.	Planirati i provesti zamjenu postojećih brojila i ostvarenje preduslova za racionalno povezivanje u sisteme nadzora i kontrole, u skladu sa rokovima definisanim strategijama, u cilju tačnijeg obračuna i bolje kontrole potrošnje električne energije.	7.1.1.1
6.*	Prilikom utvrđivanja visine naknada zaposlenima (topli obrok, regres i ostale naknade) uzeti u obzir finansijske pokazatelje, s ciljem ostvarenja pozitivnog finansijskog rezultata.	7.1.2.4
7.*	Sponzorstva dodjeljivati unutar planiranih iznosa u skladu s Pravilnikom o sponzorstvu, a analizom sponzorstva obuhvatiti pitanje opravdanosti i koristi ovih troškova za Društvo.	7.1.2.6
8.	Ukoliko nisu ispunjeni uslovi za iskazivanje sponzorstva i reklama, troškove iskazati u skladu sa odredbama Zakona o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u Federaciji i Zakona o javnim preduzećima u FBiH.	7.1.2.6
9.	Troškove i obaveze računovodstveno evidentirati u momentu nastanka, u periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkom 4.49 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.	7.1.2.7
10.	Na datum bilansa izvršiti detaljnu analizu započelih projekata i ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine.	7.2.1.1
11.	Intenzivirati aktivnosti na obezbjeđenju potrebnih dozvola od nadležnih organa, kao i finansijskih sredstava za realizaciju projekata prije njihovog početka, s ciljem efikasnog korištenja javnih sredstava.	7.2.1.1
12.	Postupiti u skladu sa potpisanim ugovorom u dijelu izvršenja i predviđenih mjera osiguranja, kako bi se obezbijedilo efikasno korištenje javnih sredstava.	7.2.1.1
13.*	Uspostaviti registar nekretnina na nivou Društva i osigurati vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju za iskazane nekretnine.	7.2.1.1



14.*	Nastaviti aktivnosti na blagovremenoj realizaciji projekta CHE Čapljina koji se finansira iz kreditnih sredstava, kako se ne bi plaćale takse na nepovučena sredstva.	7.2.4.1
15.*	Planiranju javnih nabavki pristupiti sistemski i definisati potrebe za cijeli period za koji se donose, u skladu sa planom poslovanja i na način propisan članom 17. Zakona o javnim nabavkama.	9.
16.*	Postupak javnih nabavki usluga reklamiranja Društva putem nogometnog kluba provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu osiguranja pravične i aktivne konkurencije svih ponuđača, kako je propisano članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama.	9.
17.	Poštovati odredbe zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima u dijelu roka ispunjenja ugovorenih poslova;	9.
18.	Tehničke specifikacije sačinjavati na način da omoguće jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama, a za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak, u skladu s članom 15. stav 6. Zakona.	9.
19.	Provoditi postupke javnih nabavki na način da se osigura pravedna i aktivna konkurencija. s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	9.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (7)



III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Granski kolektivni ugovor elektroprivredne djelatnosti u FBiH;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Elektroprivreda HZHB“ d.d. Mostar ima pravni kontinuitet od 17. 11. 1992. godine, kada je upisano u sudski registar Višeg suda u Mostaru. Na osnovu Rješenja Agencije za privatizaciju u FBiH o odobrenju upisa izvršene privatizacije u sudski registar iz januara 2004. godine, Društvo je upisano u registar Kantonalnog suda u Mostaru pod brojem 1-3177, od kada je nastavilo raditi kao dioničko društvo. Nakon ovog upisa, vršena su usklađivanja upisa u sudskom registru u dijelu djelatnosti Društva, podružnica i ovlaštenih lica za zastupanje.

Osnovni kapital iznosi 736.166.001 KM, od čega je udio državnog kapitala 667.428.152 KM ili 90% i privatiziranog – dioničkog kapitala 68.737.849 KM ili 10%. Podijeljen je na 7.361.660 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 100 KM.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom; trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, uključujući upravljanje elektroenergetskim sistemom; izvoz i uvoz električne energije; te ostale poslovne djelatnosti propisane Statutom Društva, u skladu s važećom Klasifikacijom djelatnosti. Zbog restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini, iz Društva je od marta 2006. godine izdvojena djelatnost prijenosa električne energije. Društvo snabdijeva električnom energijom područje od 35 općina FBiH i preko 200.000 kupaca (potrošača) električne energije.

Organizacija Društva je organizovana po funkcionalnom i teritorijalnom principu kroz organizacijske jedinice: direkcija, proizvodnja, distribucija, opskrba, ekonomski poslovi, pravni poslovi i razvoj. Proizvodnja električne energije vrši se u sedam hidroelektrana (HE): HE Rama, HE Mostar, HE Peć Mlini, HE Mostarsko blato, crpna HE Čapljinina, HE Jajce i HE Jajce II, kao i vjetroelektrani Mesihovina. Evidencije o poslovnim aktivnostima vode se u organizacijskim jedinicama: proizvodnja, distribucija i opskrba, dok se distribucijske aktivnosti iskazuju po pojedinim područjima, a izvještavanje se vrši na razini Društva kao pravnog subjekta. U Društvu je 31. 12. 2022. godine bilo 2.282 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Mostaru, Ulica Kralja Petra Krešimira IV, 6-A.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2022. do augusta 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.



3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2020. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Donesena je Odluka kojom je utvrđeno radno vrijeme i korištenje dnevnog odmora u skladu sa odredbama Zakona o radu.
2.	Popis potraživanja i obaveza Direkcije, sa stanjem na datum bilansa, izvršen je s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.
3.	Bilješke uz finansijske izvještaja su sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.
4.	Intenzivirane su aktivnosti naplate potraživanja za iskorištenu energiju i koriste se svi mehanizmi naplate u cilju smanjenja otpisa potraživanja u narednom periodu.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Vlada FBiH je poduzela određene aktivnosti vezano za prestrukturiranje elektroenergetskog sektora, ali one nisu okončane.
2.	Iako su internim aktom utvrđeni kriteriji za ugovaranje sponzorstva i usluga reklame, nije izvršena analiza opravdanosti iskazanih troškova kako bi se postigli najbolji efekti za Društvo.
Nerealizovane preporuke	
1.	Prilikom utvrđivanja visine naknada zaposlenima (topli obrok, regres i vjerski praznici) uzeti u obzir finansijske pokazatelje, s ciljem ostvarenja pozitivnog finansijskog rezultata.
2.	Uspostaviti registar nekretnina na nivou Društva i osigurati vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju za iskazane nekretnine.
3.	Poduzimati aktivnosti na blagovremenoj realizaciji projekata koji se finansiraju iz kreditnih sredstva, kako se ne bi plaćale takse za nepovučena sredstva.
4.	Planiranju javnih nabavki pristupiti sistemski i definirati potrebe za cijeli period za koji se donose, u skladu sa finansijskom planom i na način propisan članom 17. Zakona o javnim nabavkama.
5.	Postupak javnih nabavki usluga reklamiranja Društva putem nogometnog kluba provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu osiguranja pravične i aktivne konkurencije svih ponuđača, kako je propisano članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

1.	Ispravka vrijednosti potraživanja u skladu sa MRS-om 8 i Pravilnikom o računovodstvenim politikama odnosila se na ispravku potraživanja od kupca Aluminij d.d. Mostar, koja je završena u 2020. godini, zbog čega nije mogla biti izvršena ocjena postupanja.
2.	Izveštaj o promjenama na kapitalu sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjena računovodstvenih procjena i pogrešaka. I ova preporuka se odnosila na Aluminij, kao i prethodna.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 19 preporuka, od čega je 12 novih i sedam preporuka koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2020. godinu (pet nerealizovanih i dvije djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja.

Putem Pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U Pismu menadžmentu date su četiri preporuke, koje nisu u potpunosti implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji i ponovit će se u Izveštaju. Društvo je poduzelo aktivnosti na njihovoj implementaciji i pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH², Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁵.

² „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁵ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.



Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo organizacione jedinice: direkcija, proizvodnja, distribucija, opskrba, ekonomski poslovi, pravni poslovi i razvoj.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka.

Na 31. 12. 2022. godine u Društvu je bilo zaposleno 2.282 radnika, što je u odnosu na stanje prethodnu godinu veće za 57. Planom poslovanja na kraju 2022. godine planirano je ukupno 2.291 zaposlenika. U ukupnom broju zaposlenih dan 31. 12. 2022. godine sadržano je 13 pripravnika različitih struka. Konstatovali smo da je Društvo tokom 2022. godine izvršilo prijem 137 novih zaposlenika, dok je radni odnos u tom periodu raskinut sa 80 zaposlenika. **Zapošljavanje u Društvu, najvećim dijelom, izvršeno je putem javnog oglašavanja i provedene konkursne procedure, a značajan broj zaključenih ugovora o radu (njih 65) zaključen je za administrativne poslove (samostalni referent za obračun, blagajnik, stručni saradnik za zastupanje, viši referent za naplatu i sl.). Konstatovali smo da je ukupno 37 zaposlenika primljeno u radni odnos putem Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH (u daljem tekstu: Uredba) na određeno vrijeme do šest mjeseci. Također smo konstatovali da je sa 16 pripravnika koji su u toku 2022. godine zaključili ugovor o stručnom usavršavanju, nakon isteka tog ugovora, zaključen ugovor na određeno vrijeme primjenom Uredbe. U skladu s članom 15. Zakona o javnim preduzećima Uprava Društva je dužna izvršavati svoje funkcije iz dužnu pažnju, stručno i savjesno, a uzimajući u obzir da je Društvo u 2022. godini iskazalo negativan finansijski rezultat, te da bilježi kontinuirano povećanje broja zaposlenih, zapošljavanje se može smatrati neopravdanim, iako je planom poslovanja broj zaposlenih unutar planiranog okvira. Zbog nepovoljnih uslova poslovanja bilo je potrebno revidirati plan poslovanja i unutar njega plan zapošljavanja, te razmotriti opravdanost povećanja broja zaposlenih u uslovima negativnog poslovanja, u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima.**

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ sačinjen je Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. i imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Preporuka:

- ***razmotriti opravdanost povećanja broja zaposlenih u uslovima negativnog poslovanja, kako bi se osiguralo upravljanje Društvom sa dužnom pažnjom, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.***

⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, broj 06/17



Organi upravljanja

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupštinu Društva čine dioničari. Osnivač Društva je Vlada FBiH, koja ima najveći broj dionica, sa glasačkom moći srazmjerno učešću u temeljnom kapitalu Društva. Ispred državnog kapitala punomoćnica ispred Vlade FBiH je Jasmina Pašić. U 2022. godini održane su dvije sjednice na kojima se razmatrao i usvojio izvještaj o poslovanju sa izvještajem nezavisnog revizora za 2021. godinu, odobren je Plan poslovanja za 2022. godinu kao i trogodišnji plan 2022–2024. godine.

Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova. Šest članova ispred državnog kapitala su: Božo Perić – predsjednik i članovi Zoran Buntić, Ivo Vincetić, Ivica Krivić, Alija Fitozović i članica Karmela Miletić. Jednog od članova može birati predstavnik radnika. Članove Nadzornog odbora imenovala je Skupština Društva 25. 2. 2020. godine, a po prethodnoj saglasnosti Vlade FBiH, na razdoblje od četiri godine. Nadzorni odbor je u 2022. održao 9 sjednica, u skladu s Poslovníkom o radu Nadzornog odbora kojim je definisano da se sjednice moraju održavati najmanje tromjesečno. Na sjednicama su između ostalog razmatrani izvještaji Uprave o poslovanju Društva, izvještaji o ključnim strateškim ciljevima, izvještaji o radu Odbora za reviziju, Izvještaji o provedenim javnim nabavkama.

Upravu Društva u 2022. godini su činili: generalni direktor Marinko Gilja i šest izvršnih direktora, i to: Zoran Tabak za proizvodnju električne energije; Ilija Bakalar za distribuciju električne energije; Ivica Prskalo za opskrbu električnom energijom; Ante Tutiš za ekonomske poslove; Robert Lesko za pravne poslove i Drago Bago za razvoj. Upravu je imenovao Nadzorni odbor 28. 2. 2020. godine, na period od četiri godine.

Odbor za reviziju formiran je u skladu s članom 26. Zakona o javnim preduzećima, Statutom i rješenjem skupštine Društva 3. 12. 2019. godine na mandatni period od četiri godine, Čine ga predsjednik Vedran Smiljanić i članice Slavica Aničić i Marina Bradara. Održano je 12 sjednica u toku 2022. godine na kojim su između ostalog razmatrani izvještaji Odjela za internu reviziju, izvještaji uprave o poslovanju preduzeća i izvještaje o provedenim procedurama javnih nabavki.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju formiran je u skladu s članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i ima dva izvršioaca i rukovodioca Odjela za internu reviziju Gordanu Rotim od 26. 2. 2020. godine. Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta u odjelu interne revizije predviđena su četiri zaposlenika, i to jedan vodeći i tri interna revizora. U Odjelu su zaposlena dva revizora: jedan vodeći i jedan interni revizor.

U skladu sa članom 28. stav b. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, i članom 52. Statuta Društva, Odbor za reviziju je dužan imenovati direktora odjela za internu reviziju na osnovu javnog konkursa ukoliko Ured za reviziju institucija u FBiH nije upoznao javno preduzeće sa svojom namjerom da izvrši imenovanje u roku od 30 dana od dana kada je generalni revizor obaviješten. Prema članu 27. tačke 1. i 5. navedenog Zakona, nakon razrješenja direktora odjela za internu reviziju generalni revizor ima pravo da imenuje novog direktora odjela za internu reviziju. Društvo je Odlukom Odbora za reviziju, a nakon provedenog javnog konkursa u 2020. godini imenovalo rukovodioca odjela interne revizije Gordanu Rotim, a da prethodno nije obavijestilo Ured za reviziju institucija u FBiH o namjeri imenovanja novog direktora odjela za internu reviziju, što nije u skladu sa članovima 27. i 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Sačinjen je Program rada i Studija rizika za 2022. godinu. Trogodišnji strateški plan je pripremljen i donesen u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnim sektoru u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je tokom 2022. godine sačinjeno osam izvještaja koja su se odnosili na: reviziju investiranja u nove i već postojeće objekte, reviziju očitavanja, obračuna električne energije i evidencije potrošača, reviziju naplate potraživanja, revizija popisa sredstava i izvora sredstva, revizija izdavanja elektroenergetskih saglasnosti i reviziju javnih nabavki. Sačinjeni su izvještaji o realizaciji preporuka koje su date u ranijim izvještajima. Uprava prihvata date preporuke i poduzima aktivnosti na njihovoj implementaciji.

Odjel za internu reviziju sačinio je Godišnji Izvještaj o radu, u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izvještajima konstatovane nepravilnosti za koje su date preporuke radi njihovog otklanjanja, o čemu je podnio i konačne izvještaje Odboru za reviziju.

Prevenција korupcije

Vlada FBiH je u novembru 2021. godine usvojila novi Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije u FBiH u kojem je u skladu sa ciljevima i mjerama ovog plana utvrđena obaveza donošenja, odnosno ažuriranja Plana integriteta u roku od šest mjeseci od dana usvajanja Akcionog plana. **Društvo nije postupilo u skladu sa Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije jer nije sačinjen plan integriteta. Nisu poduzete aktivnosti niti je formirana radna grupa koja bi pripremila i Upravi dostavila nacrt plana.**

Preporuka:

- **formirati radnu grupu koja će pripremiti nacrt plana integriteta koji Uprava treba usvojiti u skladu sa Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.**

Transparentnost rada

Prema članu 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH,⁸ Društvo je obavezno objavljivati informacije o finansijskom poslovanju putem internet-stranice kako bi ih učinilo dostupnim javnosti. Uvidom u dostupne informacije na internet-stranici Društva utvrđeno je da su objavljeni podaci o finansijskom poslovanju propisani Zakonom.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Zakonom o električnoj energiji utvrđene su elektroprivredne djelatnosti: proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom. Elektroprivredne djelatnosti obavljaju elektroenergetski subjekti koji posluju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i koji su registrovani za obavljanje bar jedne od navedenih djelatnosti, uz dozvolu Regulatorne komisije.

Djelatnost Društva je proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovanje električnom energijom, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije. Zakon o električnoj energiji nalaže da: „Elektroenergetski subjekt koji obavlja dvije ili više elektroprivrednih djelatnosti, ili uz elektroprivrednu djelatnost obavlja i drugu djelatnost, dužan je te djelatnosti obavljati funkcionalno razdvojeno.“ Funkcionalno razdvajanje utvrđeno je članom 14. Zakona i uključuje:

I – razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integranog društva na način da:

1. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom,
2. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
3. sačini i objavi odvojene finansijske i druge izvještaje za svaku elektroprivrednu i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a prema propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 109/12



II – Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:

1. osiguranja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojima se osigurava razdvojeno i neovisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
2. osiguranja uvjeta da lica koja su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integriranog društva,
3. osiguranja uvjeta da lica zaposlena u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

S ciljem realizacije navedenog, Uprave Društva i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Vlade FBiH poduzimali su aktivnosti na donošenju Programa prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH (u daljem tekstu Program). U ranijem periodu, od 2014. do 2020. godine, Vlada FBiH razmatrala je i donosila odluke o usvajanju Programa, koje su prosljeđene Parlamentu FBiH na razmatranje i usvajanje.

Parlament FBiH je u aprilu 2018. godine razmatrao Program i donio zaključak da se vrati na doradu Vladi FBiH, pošto su svi rokovi već odavno istekli. Na osnovu zaključka, Parlament FBiH preko resornog ministarstva zadužio je Elektroprivredu HZ HB d.d. Mostar i Elektroprivredu BiH d.d. Sarajevo da najkasnije do 23. 5. 2018. godine dostave prijedloge dopuna Programa s ciljem njegovog ažuriranja.

Društvo je 15. 6. 2018. godine dostavilo Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije prijedloge izmjena i dopuna Programa, a Vlada FBiH je tek 22. 8. 2019. godine Odlukom donijela Program i prosljedila ga Parlamentu FBiH na razmatranje i davanje suglasnosti. Iz parlamentarne procedure povučen je u oktobru 2019. godine radi dodatnih izmjena i dopuna, a Društvo je 13. 11. 2019. godine dostavilo svoje prijedloge izmjena i dopuna Programa. Predloženo je, između ostalog, da se Faza 1 Programa odnosi isključivo na izdvajanje Operatera distributivnog sistema (ODS) iz vertikalno integriranog preduzeća, bez širenja obuhvata na izdvajanja drugih elektroprivrednih djelatnosti. Vlada FBiH je 12. 12. 2019. godine Odlukom donijela Program, a Predstavnički dom Parlamenta FBiH je 29. 1. 2020. godine dao suglasnost na njega, uz usvajanje zaključka da se produži rok za realizaciju prve i druge faze prestrukturiranja.

Na ovaj Program Dom naroda Parlamenta FBiH nije dao saglasnost, zbog čega nije otpočela njegova primjena. Zbog svega navedenog, predviđeno prestrukturiranje elektroenergetskog sistema nije provedeno na način predviđen Zakonom o električnoj energiji u FBiH. Nije otpočela njegova primjena jer Dom naroda Parlamenta FBiH nije dao saglasnost na Program, zbog čega je potreban dodatni angažman Vlade FBiH na iniciranju Parlamenta FBiH za davanje saglasnosti na Program.

Federalni ministar energije, rudarstva i industrije, na osnovu Zaključka Parlamenta Federacije BiH broj: 01-02-2450/19 od 14. 1. 2020. godine, donio je rješenja kojima je imenovao komisije za izradu teksta Zakona o energiji u Federaciji BiH kao krovnog zakona, te teksta Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH. Upravo se u Zakonu o električnoj energiji adresira pitanje restrukturiranja elektroprivrednih preduzeća (i energetskog sektora). Rad na Zakonu o energiji i regulaciji energetske djelatnosti u Federaciji BiH trajao je do juna 2021. godine te je utvrđena konačna forma prednacrtava ovoga Zakona.

Po pitanju prednacrtava Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH, nakon zajedničkog rada na tekstu Zakona, komentari na predloženi dokument iz ovoga Društva dostavljeni su Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije dana 10. 9. 2021. godine. Nacrti ova dva Zakona, zajedno s nacrtom Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije, razmatrani su i prihvaćeni na 35. redovnoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta FBiH održanoj 27. 7. 2022. godine a od Doma naroda na 20. sjednici održanoj dana 28. 7. 2022. godine. Vlada Federacije BiH, putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, provela je Javnu raspravu o nacrtu ova tri Zakona. Javna rasprava, između ostalih gradova u Federaciji BiH, održana je i u Mostaru, te se javnost imala priliku upoznati s tekstom navedenih dokumenata i uputiti svoje prijedloge, primjedbe i sugestije na njih.



Nakon održanih javnih rasprava Vlada Federacije BiH je, na sjednici održanoj 8. decembra 2022. godine, utvrdila prijedloge Zakona o električnoj energiji i Zakona o energiji i regulaciji energetske djelatnosti koje je upravo s ciljem unapređenja zakonskog okvira i usklađivanja s propisima Evropske unije, Vladi predložilo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Prijedlozi ovih zakona upućeni su u daljnju proceduru, međutim do okončanja revizije, oba doma Parlamenta FBiH ih nisu usvojila.

Zbog svega navedenog predviđeno prestrukturiranje elektroenergetskog sistema nije provedeno u skladu sa Zakonom o električnoj energiji u FBiH. Nije otpočela njegova primjena jer nisu oba doma Parlamenta FBiH usvojila zakone, zbog čega je potreban dodatni angažman Vlade FBiH na iniciranje Parlamenta FBiH za davanje saglasnosti za usvajanje zakona.

Preporuka:

- **Vlada FBiH treba inicirati da Zakon o električnoj energiji i Zakon o energiji i regulaciji energetske djelatnosti usvoji zakonodavna vlast.**

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Trogodišnji Plan poslovanja za period 2022. – 2024. Uprava Društva sačinila je 18. 2. 2022. godine. Nadzorni odbor je 2. 3. 2022. godine razmatrao i prosljedio Skupštini Prijedloga plana, koji je usvojen 18. 3. 2022. godine. Sačinjen je na osnovu planova organizacijskih jedinica Društva, plana proizvodnje, potrošnje i nabavke električne energije, u skladu sa Elektroenergetskim bilansom za 2022. – 2024. godinu. Planom su obuhvaćeni planirani prihodi i rashodi, u skladu sa elektroenergetskim bilansom i ostvarenim приходima i rashodima iz prethodnog perioda, plan zaposlenih, investicijska ulaganja, otpлата kredita, raspodjela dobiti, te kapitalni izdaci i način njihovog finansiranja. Uredu za reviziju dostavljen je 27. 4. 2022. godine.

Društvo je planiralo prijem 100 novih zaposlenika, dok će 34 zaposlenika ostvariti pravo na penziju što predstavlja povećanje broja zaposlenih za 66. Na 31.12.2022. godine u Društvu je evidentirano ukupno 2282 zaposlenika, što je u odnosu na stanje iz 2021. godine veće za 57.

Predviđena su investiranja po organizacijskim cjelinama u ukupnom iznosu od 45.793.100 KM, koja će se finansirati iz vlastitih izvora (37.683.100 KM), kredita (3.010.000 KM) i ostalih izvora (5.100.000 KM).

Elektroenergetski bilans Društva predstavlja godišnji plan proizvodnje i potrošnje električne energije na području koje pokriva Društvo, te kupoprodaje električne energije. Elektroenergetski bilans za period 2022. – 2024. godine sačinjen je na osnovu procjene ostvarenja u 2021. godini, te očekivane proizvodnje hidroelektrana i prognozirane potrošnje električne energije za taj period. Za 2022. godinu ukupno je planirana proizvodnja električne energije od 1.789 GWh, a ostvarena od 1.451 GWh, očekivana ukupna potrošnja bila je 1.494 GWh, a ostvareno je 1.506 GWh i očekivana prodaja bila je 781 GWh, a ostvareno je 455 GWh. Za zaokruženje svog Elektroenergetskog bilansa Društvo je predvidjelo nabavku nedostajućih količina električne energije na tržištu u ukupnom iznosu od 486 GWh za 2022. godinu od čega 241 GWh na tržištu, 169 GWh na prijenosnom i distribucijskom nivou (EP BiH, ERS i HEP) i 76 iz obnovljivih izvora. Vezano za nabavku električne energije, u odnosu na Elektroenergetski bilans ostvareno je 538 GWh.

Planirani i ostvareni pokazatelji finansijskog poslovanja dati su u tabeli:

u KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2021. god.	Plan za 2022. god.	Ostvareno u 2022. god.	Indeks (5/3)x100	Indeks (5/4)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	496.515.208	499.001.243	421.310.700	84,9	84,4
II	Rashodi	453.542.713	466.439.500	502.385.723	110,8	107,7
III	Dobit prije poreza (I-II)	42.972.495	32.561.743	(81.075.023)	(188,67)	(248,99)

Ukupan prihod Društva ostvaren je u iznosu od 421.310.700 KM i u odnosu na plan manji je za 15,6%. Najznačajnije odstupanje ostvarenih prihoda od planiranih odnosi se na ostvarene prihode od prodaje učinaka na stranom tržištu (planirano 18.908.094 KM, a ostvareno 8.069.356 KM).

Ukupni rashodi Društva iznose 502.385.723 KM, što je u odnosu na plan rashoda veće za 7,7%. Najznačajnije odstupanje ostvarenih rashoda u odnosu na plan odnosi se na povećanje nabavne vrijednosti električne energije za 44.111.850 KM u odnosu na planirane troškove nabavke od 140.196.300 KM. Smanjenje proizvodnje električne energije od 18,9% u odnosu na planiranu proizvodnju u najvećem dijelu je uzrokovalo povećanje ovih troškova. Zbog nemogućnosti proizvodnje električne energije iz vlastitih i planiranih kapaciteta, Društvo je u 2022. godini bilo prinuđeno da vrši nabavku električne energije za zadovoljenje potreba svojih krajnjih kupaca, što je uzrokovalo povećanje rashoda i konačno negativan poslovni rezultat (gubitak) u iznosu od u iznosu od 81.075.023 KM. **Iako je došlo do značajnog odstupanja prihoda i rashoda u odnosu na planirane, Uprava Društva nije postupila prema članu 24. Zakona o javnim preduzećima i revidirala i usaglasila godišnji plan poslovanja.**

Preporuka:

- **u slučaju značajnog odstupanja ostvarenja u odnosu na plan, izvršiti usklađivanje Plana poslovanja kako je propisano članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

6.2 Izvještavanje

U skladu sa Statutom Društva, Uprava je obavezna podnijeti izvještaj o poslovanju Nadzornom odboru, po polugodišnjem i godišnjem obračunu s bilansom stanja i bilansom uspjeha. Polugodišnji obračun je objavljen 28. 7. 2022. godine i usvojio ga je Nadzorni odbor. Društvo je pripremio Izvještaj o poslovanju za 2022. godine i Nadzorni odbor ga je razmatrao i usvojio na sjednici održanoj 23. 5. 2023. godine, a Skupština ga do okončanja revizije nije razmatrala.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 27. 2. 2023. godine.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu izvršilo je društvo UHY Revident d.o.o. u aprilu 2023. godine i dato je mišljenje s rezervom.

7.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

7.1.1 Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi u 2022. godini iskazani su u iznosu 421.310.700 KM i za 75.204.508 KM odnosno 15,15% su manji u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini.



Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

KM

	1. 1.-31. 12. 2022.	1. 1.-31. 12. 2021.
PRIHODI	421.310.700	496.515.208
Prohodi iz ugovora s kupcima	401.598.701	474.688.652
Prihodi iz ugovora s povezanim stranama	1.358	2.004
Prihodi iz ugovora s nepov. str. na domaćem tržištu	393.527.987	456.589.729
Prihodi iz ugovora s nepov. str. na stranom tržištu	8.069.356	18.096.919
Ostali prihodi i dobici	19.711.999	21.826.556

Priznavanje prihoda uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Prihodi se prvenstveno ostvaruju prodajom električne energije tarifnim i netarifnim kupcima i trgovanjem električnom energijom. Prihodi od prodaje su priznati u bilansu uspjeha kada je vjerojatno da ekonomske koristi pritiče u Društvo i mogu se pouzdano izmjeriti, a kupac je preuzeo kontrolu nad prodanom robom, rizike i koristi od vlasništva nad njom.

Prihodi se ostvaruju prodajom električne energije domaćinstvima, industrijskim i ostalim korisnicima u Federaciji Bosni i Hercegovini (snabdijevanje I reda) kao i ostalim kupcima na domaćem (snabdijevanje II reda) i inostranom tržištu.

7.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima iskazani su iznosu od 401.598.701 KM i ukupnim prihodima učestvuju sa 95,32%. Ovi prihodi se odnose na: prihode od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu i pomoćnih usluga (393.527.987 KM) i prihode od prodaje isporučene električne energije na stranom tržištu (8.069.356 KM)

Cijene distributivnim potrošačima (direktni kupci-velepotrošači, domaćinstva i ostali tarifni kupci) određuje Regulatorna komisija za električnu energiju Federacije BiH –FERK, a ostala prodaja se vrši putem godišnjih i kratkoročnih ugovora.

Struktura fakturisane električne energije po kategorijama kupaca na distribucijskim naponskim nivoima daje se u tabeli:

	Naponska razina	I-XII 2021. godine			I-XII 2022. godine		
		Fakturisano MWh	Fakturisano KM	Cijena el. energije pf/KWh	Fakturisano MWh	Fakturisano KM	Cijena el. energije pf/KWh
I	Aluminij d.d.	8.996	4.454.121	49,51	34.621	17.452.654	50,41
II	Željeznice F BiH	3.950	745.846	18,88	4.353	987.461	22,68
III	Izvoz	53.894	18.093.026	33,57	17.065	8.069.346	47,28
IV	Kupci trgovina unutar BiH	1.110.438	229.896.207	20,07	441.001	149.359.661	33,87
V	Obnovljivi izvori OIEiUK (VE Mesihovina)	109.950	12.337.650	11,22	0	0	0
1	35 kV	0	0	0	332	66.989	20,18
2	10 kv	277.360	34.114.428	12,30	287.670	41.058.352	14,37
VI	SN opskrba (srednji napon)	277.360	34.114.428	12,30	286.002	41.125.341	14,38
1	Ostala potrošnja	286.192	55.950.802	19,55	293.583	57.785.646	19,68
2	Domaćinstva	697.764	110.640.090	15,86	693.740	109.675.417	15,81
3	Javna rasvjeta	27.251	5.094.646	18,70	26.806	5.837.944	21,78
VII	NN opskrba (niski napon) (1+2+3)	1.011.206	171.685.538	16,98	1.014.129	173.299.007	17,09
XI	Sveukupno	2.575.794	471.325.817	18,30	1.797.172	390.293.471	21,72

U toku revidirane godine proizvedeno je 1.451,45 GWh električne energije, što je 81,1% planirane proizvodnje.

Prihodi od prodaje električne energije ostvareni su isporukama za 204.500 kupca (potrošača) električne energije. Prihodi od prodaje domaćinstvima iskazani su u iznosu od 109.675.417 KM, a za ostale distributivne kupce u iznosu od 57.785.646 KM.

Obračun utrošene električne energije za sve kategorije vrši se putem daljinskog ili ručnog očitavanja. Potrošnju na mjernim mjestima koja nisu u sistemu daljinskog očitavanja – očitavaju zaposlenici Distribucije na terenu i podatke sa brojila unose u očitачke liste. Ove podatke, također ručno, zaposlenici Opskrbe unose u informatički sistem za obračun, fakturisanje i naplatu.

S obzirom na to da se očitavanje brojila vrši ručno (cca. 55%) postoji mogućnost ljudske greške. Također, zbog velikog broja brojila (domaćinstva) za koja treba izvršiti očitavanja moguće je da se za obračun potrošnje koriste procijenjene vrijednosti, što znači i potencijalna odstupanja fakturisane od stvarne potrošnje. Proces zamjene postojećih brojila „pametnim“ brojilima (daljinsko očitavanje potrošnje) započeo je 2010. godine i prema planu trebao bi biti okončan do 2033. godine. Do sada je zamijenjeno 114.448 brojila.

Preporuka:

- ***planirati i provesti zamjenu postojećih brojila i ostvarenje preduslova za racionalno povezivanje u sisteme nadzora i kontrole, u skladu sa rokovima definisanim strategijama, u cilju tačnijeg obračuna i bolje kontrole potrošnje električne energije.***

Prihodi od trgovine električnom energijom i trgovina unutar zemlje iznosili su 149.359.661 KM. Najvećim dijelom ostvareni su od kupaca: GEN-I Sarajevo (62.143,411 KM), Interenergo Sarajevo (16.440.161 KM), HSE Sarajevo (10.401.733 KM), DC Sarajevo (9.958.174 KM) i ALPIQ Energija BH Sarajevo (7.357.216KM), dok se prodaja na distribucijskom nivou odnosila najvećim dijelom na JP Elektroprivredu BiH (19.152.338 KM). **Izvršili smo uvid u potpisane ugovore sa spomenutim kupcima, izdate fakture, analitičke kartice i naloge za knjiženje kako bismo provjerili da li su prihodi knjiženi u odgovarajućem periodu. Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu s računovodstvenim politikama Društva, kao i u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.**

Prodaja i kupovina električne energije vršena je na osnovu kratkoročnih ugovora, u skladu sa Pravilnikom o trgovanju električnom energijom i Odluci o ovlaštenjima i uvjetima za kratkoročnu trgovinu električnom energijom.

Trgovina električnom energijom odvija se svakodnevno, nakon što se sagleda njena moguća proizvodnja i potrošnja. U slučaju kada je projicirana veća proizvodnja od potrošnje, vrši se prodaja, a u obrnutom slučaju vrši se kupovina električne energije, kako bi se uravnotežila njena potrebna količina. Prodaja je vršena na način da se upućuje obavijest, elektronskim putem, na adrese potencijalnih kupaca za prodaju utvrđenih viškova električne energije. Potencijalni kupci u ostavljenom roku dostavljaju ponude elektronskim putem, te se nakon isteka roka utvrđuje koja je ponuda najpovoljnija i potvrđuje se prodaja kupcu sa najpovoljnijom ponudom. **Na bazi uzorka izvršili smo uvid u dokumentaciju: obavijesti potencijalnim kupcima za prodaju električne energije, dostavljene ponude i izbor najpovoljnije ponude, izdate fakture i naloge za knjiženje, kako bismo provjerili da li su prihodi knjiženi u odgovarajućem periodu. Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu s računovodstvenim politikama Društva, kao i u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.**

Na isti način vršena je i kupovina električne energije od dobavljača.

Izvršili smo uvid u mjesečne Analize energije za cijelu 2022. godinu. Društvo proizvodi električnu energiju, a u periodima kada ne može proizvesti dovoljno kupuje na tržištu kako bi obezbijedilo dovoljne količine za snabdijevanje. Zbog loših hidro-meteoroloških uslova nabavka električne energije u 2022. godini iznosila je 299,82 GWH što je za 24% više od planiranih količina (241 GWH). Ukupno je na tržištu prodato 246,82 GWh što je za 54% manje od planirane količine (537,8 GWh). Prema podacima iz Analize energije, za period od januara do decembra 2022. godine prosječna cijena kod kratkoročnih ugovora pri kupovini iznosila je 529,58 KM/MWh, a prosječna prodajna cijena iznosila je 532,11 KM/MWh.



Prosječna cijena kupovine električne energije na osnovu svih ugovora u tekućoj godini iznosila je 343,98 KM/MWh, dok je prosječna prodajna cijena bila 340,72 KM/MWh, što ukazuje na činjenicu da je cijena kupovine električne energije bila veća od prodajne cijene. Navedeno je uticalo na manje ostvarenje prihoda u odnosu na planirane i u konačnici na negativan finansijski rezultat.

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu 19.711.999 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode od:

- ukidanja rezervisanja za sudske sporove (7.359.757 KM),
- ukidanja odloženog prihoda po osnovu donacija u visini amortizacije (3.983.445 KM),
- naplaćenih otpisanih potraživanja (2.443.062 KM),
- ukidanja rezervisanja za neiskorišteni dio godišnjeg odmora (1.888.582 KM),
- ukidanja rezervisanja za jubilarne naknade (1.038.518 KM),
- finansijske prihode (933.489 KM),
- ukidanja rezervisanja za otpremnine (412.716 KM).

U skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih, na datum bilansa izvršeno je rezervisanje za otpremnine i jubilarne nagrade kao i rezervisanje za neiskorištene dane godišnjeg odmora. Prema računovodstvenim politikama Društva, nakon izračuna rezervisanja za tekuću godinu, vrši se ukidanje rezervisanja iz prethodne godine.

Za primljene donacije i imovinu bez naknade Društvo primjenjuje prihodovni pristup u skladu sa zahtjevima standarda.

7.1.2 Rashodi

finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 502.385.723 KM, kako slijedi: u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
RASHODI	502.385.723	453.542.713
Poslovni rashodi:	456.787.909	378.612.507
Nabavna vrijednost prodate robe	184.308.150	115.423.453
Troškovi sirovina i materijala	3.755.126	3.889.881
Troškovi energije i goriva	1.648.125	1.074.638
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	110.541.397	103.126.258
Amortizacija	66.026.562	63.009.591
Troškovi primljenih usluga	62.844.473	54.239.812
Ostali poslovni rashodi i troškovi	27.664.076	37.848.874
Ostali rashodi i gubici	45.597.814	74.930.206

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 456.787.909 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodate robe, materijalni troškovi, troškovi energije i goriva, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi amortizacije, troškovi primljenih usluga i ostali poslovni rashodi i troškovi.

7.1.2.2 Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe iskazana je u iznosu od 184.308.150 KM, a odnosi se na troškove nabavke električne energije na domaćem i stranom tržištu, međukompanijsku razmjenu i nabavku iz obnovljivih izvora energije. Navedeni trošak je veći u odnosu na prethodnu godinu za 68.884.697 KM, odnosno 60%, zbog značajno veće kupovine električne energije na tržištu. Tokom poslovne godine vršene su nabavke električne energije kupovinom na tržištu, kupovinom na prijenosnom i distributivnom nivou i kupovinom obaveznog udjela otkupa električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Društvo nije obavezno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama za nabavku električne energije, jer je tržište električne energije otvoreno za konkurenciju u segmentu proizvodnje i distribucije električnom energijom kupaca II reda. Kupovina i prodaja električne energije vrši se na osnovu zaključenih godišnjih ugovora (kupovina na distribucijskom nivou, kupovina iz obnovljivih izvora i kupovina za univerzalnu uslugu) i kratkoročnih ugovora koji se zaključuju na dnevnom, sedmičnom i mjesečnom nivou. Trgovina električnom energijom obavlja se svakodnevno. Društvo je tokom poslovne godine nabavljalo električnu energiju putem: kupovine na domaćem tržištu (155.617.007 KM), međukompanijske razmjene na domaćem tržištu (16.792.827 KM), obnovljivih izvora (8.433.373 KM), kupovine na ino tržištu (2.870.798 KM) i međukompanijske razmjene na stranom tržištu (594.145 KM).

7.1.2.3 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 3.755.126 KM i odnose se na utrošene sirovine i materijal (1.524.800 KM), utrošene rezervne dijelove (1.437.041 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (748.739 KM).

Trošak zaliha se obračunava po metodi prosječne ponderisane cijene, a sitan alat i inventar, autogume i zaštitna oprema se otpisuju 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

7.1.2.4 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 110.541.397 KM, a njihova struktura je:

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	110.541.397
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	88.761.100
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo)	20.744.802
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	334.252
Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	365.171
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	336.072

Obračun plaća i naknada plaća zaposlenim definisan je Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH, Pravilnikom o radu (od studenog 2016. godine), Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji (sa zadnjim izmjenama i dopunama od aprila 2021. godine), Pravilnicima o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta (od februara 2020. godine), Pravilnikom o plaćama (sa zadnjim izmjenama i dopunama od juna 2022. godine) i ugovorima o radu.

Pravilnicima o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta po organizacijskim jedinicama Društva uređena je unutrašnja organizacija poslova i radnih mjesta, dok su Pravilnikom o plaćama utvrđene grupe složenosti poslova i utvrđeni elementi za određivanje osnovne plaće, po kojem je osnovna plaća zaposlenika proizvod najniže bruto satnice, koeficijenta složenosti poslova i ostvarenog fonda radnih sati. Najniža neto satnica utvrđena je u iznosu od 3,12 KM, odnosno 4,52 KM u bruto iznosu, a koeficijenti složenosti poslova kreću se od najnižeg: 1, do 5,4 za najsloženije poslove. Tokom 2022. godine bruto satnica je utvrđivana kvartalno, odlukama Uprave Društva, i iznosila je 4,52 KM.

Plaća Uprave Društva utvrđena je Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija FBiH. Plaća generalnog direktora iznosi pet prosječnih plaća u FBiH, a plaća izvršnih direktora iznosi 4,5 prosječne plaće isplaćene u Federaciji FBiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Najviša plaća je generalnog direktora, koja je u decembru iznosila 6.546 KM (sa uključenim minulim radom i poslije poreza na dohodak), najniža je 776 KM.

Radno vrijeme u Društvu je utvrđeno Odlukom o radnom vremenu, kojom je definisano radno vrijeme od 7:45 do 16:15 sati. Društvo je uspostavilo sistem elektronske evidencije prisustva na radu putem koje se evidentira svaki ulazak na posao i izlazak (poslovni ili privatni) s posla.



Uvidom u evidencije o radnom vremenu koje Društvo vodi za sve radnike ustanovili smo da one sadrže podatak o početku i završetku rada i da su u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu⁹. Za evidencije o radnom vremenu odgovorni su rukovodioci sektora koji vrše kontrolu prisustva na radnom mjestu za svoje organizacione jedinice.

Revizijom smo testirali obračun plaća za januar, septembar i decembar 2022. godine i konstatovali da se plaće obračunavaju u skladu sa internim aktima, na osnovu vjerodostojnih evidencija o radnom vremenu u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 20.744.802 KM, a čine ih:

	u KM
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	20.744.802
Topli obrok	9.979.113
Prijevoz zaposlenika na posao i sa posla	2.131.164
Regres za godišnji odmor	3.033.753
Otpremnine	412.716
Jubilarne nagrade	1.038.519
Pokloni djeci	139.957
Jednokratne pomoći umirovljenicima	338.066
Novčane pomoći	935.691
Naknada za pomoć stanovništvu	2.460.564
Stručno usavršavanje i stručna literatura	275.259

Topli obrok iskazan je u iznosu od 9.979.113KM, a obračunava se na osnovu mjesečnih odluka Uprave Društva u visini od 2% prosječne mjesečne plaće u FBiH, u skladu sa Pravilnikom o plaćama. Na iznos toplog obroka iznad 1% obračunati su i plaćeni pripadajući doprinosi, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima. Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH propisano je da se radniku isplaćuje naknada za prehranu tokom rada po danu u iznosu od 13,60 KM nakon oporezivanja, za prvi kvartal primjene ovog ugovora, uz obavezu poslodavca da tromjesečno vrši usklađivanja naknade za topli obrok u skladu sa kretanjem prosječne neto plaće u FBiH a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Društvo je vršilo usklađivanje naknade za topli obrok u iznosu do 2% prosječne plaće u FBiH. U testiranim mjesecima topli obrok je na ovaj način uvećavan za neto iznos od cca 6-7 KM, po radnom danu.

Prevoz zaposlenika iskazan je u iznosu od 2.131.164 KM i odnosi se na usluge prevoza na posao i s posla. Društvo isplaćuje naknadu troškova za prevoz na posao i s posla zaposlenicima čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od dva kilometra, s gornjom granicom do sedamdeset kilometara, a u visini troškova prevoza javnim, odnosno gradskim prometom. Ako zaposlenik stanuje u mjestu koje nema regulisan javni prevoz, naknada troškova prevoza ostvaruje se u visini cijene karte najbližega mjesta sa javnim prijevozom.

Regres za godišnji odmor zaposlenika iskazan je u iznosu od 3.033.753 KM. Obračun i isplata naknade za regres izvršena je na osnovu Odluke Uprave Društva od 21. 4. 2022. godine u iznosu od 1.000 KM po zaposlenom. Na iznos iznad 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH obračunati su i plaćeni pripadajući doprinosi u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima. Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH propisano je da radniku pripada regres za korištenje godišnjeg odmora u iznosu najmanje 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a Društvo je Pravilnikom o plaćama na istovjetan način propisalo pravo zaposlenika na regres. **Odluka o visini naknade za regres u iznosu od 1.000 KM po zaposlenom značajno je viša od minimalno propisanog iznosa. Naime, u mjesecu kada je Odluka donesena, neoporezivi regres je iznosio 505,50 KM.**

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Otpremnine za odlazak u penziju isplaćuju se u visini šest prosječnih plaća radnika ostvarenih u prethodna tri mjeseca. **Jubilarnе nagrade** za ostvareni radni staž za svakih pet godina isplaćene su u iznosu od 0,5 do 2,5 prosječne mjesečne plaće u FBiH, u skladu sa Pravilnikom o plaćama Društva. Na isplaćene otpremnine i jubilarne nagrade obračunati su i plaćeni pripadajući doprinosi. Ističemo da iznos jubilarnih nagrada nije propisan Granskim kolektivnim ugovorom, već se samo navodi da poslodavac može isplatiti nagradu za dugogodišnji rad radniku prema Pravilniku Društva.

Naknade za pomoć stanovništvu iskazane su u iznosu od 2.460.564 KM i odnose se na naknade isplaćene u skladu sa Uredbom o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena¹⁰. **Članom 2. stav 2. navedene Uredbe propisano je da će se finansijska sredstva osigurati preraspodjelom sredstava između budžetskih korisnika, kao i iz Tekuće rezerve Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Uprava je 15. 12. 2022. godine donijela Odluku kojom se odobrava isplata jednokratne pomoći svim radnicima Društva, na osnovu koje je i izvršena je isplata jednokratne novčane pomoći od 1.080 KM za 2.282 zaposlenika. Nadzorni odbor Društva nije razmatrao navedenu Odluku. Prema izjavi Uprave, istaknuto je da je isplata novčane pomoći izvršena u skladu sa članom 19. Uredbe o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena, kao i u skladu sa izmjenama i dopunama člana 19. Uredbe, kojim je propisano da će se aktom poslodavca utvrditi posebni kriteriji za isplatu i visinu isplate jednokratne pomoći, iz čega je Društvo zaključilo da sredstva u te svrhe obezbjeđuje poslodavac.**

Naknade zaposlenima iskazane su u iznosu od 14.051.385 KM i utvrđene su sporazumom sa sindikatом (topli obrok, regres i jubilarne naknade).

Ove naknade isplaćene su značajno iznad porezno dopustivih u iznosu od najmanje 7.255.229 KM. Društvo prilikom isplata ovih naknada nije uzelo u obzir značajan pad prihoda u odnosu na prethodnu godinu i iskazani gubitak od 81.075.023 KM, kao i nepovoljne finansijske pokazatelje, te su isplate ovih naknada iznad porezno dopustivih imale direktan uticaj na ostvarene gubitke iz redovnog poslovanja u 2022. godini.

Preporuka:

- ***prilikom utvrđivanja visine naknada zaposlenima (topli obrok, regres i ostale naknade) uzeti u obzir finansijske pokazatelje, s ciljem ostvarenja pozitivnog finansijskog rezultata.***

Naknade članovima odbora i komisija iskazane su u iznosu od 365.171 KM, od čega su naknade članovima Nadzornog odbora 177.387 KM, Odbora za reviziju 41.334 KM, direktoru interne revizije 15.898 KM, članovima Skupštine 1.227 KM i Sindikatu 129.326 KM. Naknada za rad Nadzornog odbora Društva utvrđena je Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija FBiH. Visine naknada definisane su odlukama Društva, i to predsjedniku Nadzornog odbora dvije prosječne plaće u FBiH, predsjedniku Odbora za reviziju jedna prosječna plaća u FBiH, a članovima odbora 80% od naknade predsjednika.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 336.072 KM i čine ih troškovi stipendija (161.623 KM), naknade za rad na praksi (110.824 KM), troškovi ugovora o djelu i po povremenim i privremenim poslovima (43.922 KM) i ostale intelektualne i lične usluge (19.703 KM).

7.1.2.5 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 66.026.562 KM. Obračunavaju se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog vijeka trajanja imovine za svako pojedinačno sredstvo, u skladu sa usvojenim politikama Društva, što je detaljnije pojašnjeno u tački 7.2.1 Izvještaja.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 55/22

7.1.2.6 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani u iznosu od 62.844.473 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove transportnih usluga u iznosu od 38.455.299 KM, troškovi usluga održavanja u iznosu od 13.644.716 KM i troškovi reklame i sponzorstva u iznosu od 2.248.931 KM.

Troškovi transportnih usluga odnose se na usluge troškove korištenje prenosne mreže (21.123.973 KM), troškove pomoćnih usluga i debalansa (17.284.611 KM), i druge transportne usluge (46.715 KM). Obračun i fakturisanje usluga prijenosa električne energije vrši Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka na mjesečnoj razini, čija se vrijednost utvrđuje na osnovu obračunate količine električne energije i vršne snage, na osnovu odluka Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK). Troškovi pomoćnih i sistemskih usluga odnose se na račune Nezavisnog operatora sistema u BiH, koji na mjesečnoj razini obračunava i fakturiše Tarife za sistemsku uslugu. Tarife su određene Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju o tarifama za sistemske i pomoćne usluge.

Troškovi održavanja najvećim dijelom odnose se na tekuće održavanje elektroenergetskih postrojenja i opreme (6.155.366 KM), zaštitarske usluge (2.551.825 KM), usluge održavanja softvera (1.216.088 KM), održavanja transportnih sredstava (784.527 KM) i održavanje okoliša (709.691 KM).

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su za usluge sponzorstva u cilju reklame u iznosu od 2.248.931 KM. Najveći dio ovih troškova odnosi se na zaključene ugovore o sponzorstvu sportskih klubovima i udruženja, prema kojima bi za novčanu naknadu sponzorisanica lica trebala zauzvrat vršiti reklamiranje Društva putem svojih kanala oglašavanja. U toku 2022. godine Društvo je zaključilo veliki broj ugovora o sponzorstvu od kojih su najveći sa fudbalskim klubom Zrinjski Mostar (200.000 KM), fudbalskim klubom Široki Brijeg (200.000 KM), fudbalskim klubom GOŠK Gabela (40.000 KM) i košarkaškim klubom Široki Brijeg (35.100 KM).

Troškovi reklame i sponzorstva su iskazani na osnovu primljenih računa, a za iskazane troškove nije izvršena analiza reklame i sponzorstva, kao ni opravdanost njihove visine kako bi se postigli najbolji efekti za Društvo. Nadalje, planom poslovanja Društva, troškovi reklame i sponzorstva su planirani u ukupnom iznosu od 1.955.000 KM. Ukupni troškovi su veći od planiranih za 293.931 KM, što nije u skladu s Pravilnikom o sponzorstvu Društva kojim je definisano da se sponzorstva dodjeljuju na osnovu planiranih sredstava u trogodišnjem planu. Internim aktom definisana je i obaveza Sektora korporativnih komunikacija za izradu analize troškova reklame i sponzorstva i dostavljanje izvještaja upravi o odobrenim i realizovanim sponzorstvima. Međutim, u prezentovanim izvještajima nije predstavljena analiza sponzorstava u kontekstu opravdanosti troškova i koristi za Društvo. Dodatno o realizaciji odobrenih sponzorstava pisali smo pod tačkom 9. Izvještaja, gdje smo konstatovali da realizacija ugovora o sponzorstvu nije ispoštovana budući da usluge reklamiranja nisu u potpunosti izvršene u korist Društva. Na ovaj način, iskazujući troškove reklame i sponzorstva, a ne dobivajući protuuslugu zauzvrat, može se zaključiti da Društvo nije nabavilo uslugu, već da se radi o donacijama, koje bi se morale isplaćivati iz dobiti i za koje je potrebno dobiti saglasnost Nadzornog odbora, u skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u Federaciji¹¹. Također, posebno ističemo činjenicu da je davanje putem donacija koje su u suprotnosti sa odredbama važećih zakona o dodjeli donacija nedopuštena aktivnost prema odredbama člana 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Preporuke:

- **sponzorstva dodjeljivati unutar planiranih iznosa u skladu s Pravilnikom o sponzorstvu, a analizom sponzorstva obuhvatiti pitanje opravdanosti i koristi ovih troškova za Društvo;**
- **ukoliko nisu ispunjeni uslovi za iskazivanje sponzorstva i reklama, troškove iskazati u skladu sa odredbama Zakona o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u Federaciji i Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

¹¹ „Sl. novine FBiH“, broj 13/03

7.1.2.7 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 27.664.076 KM, od kojih su najznačajniji: doprinosi za hidroakumulaciju u iznosu od 12.691.223 KM, troškovi komunalnih naknada u iznosu od 7.254.420 KM, troškovi poštanskih usluga u iznosu od 2.210.828 KM i troškovi premija osiguranja u iznosu od 1.586.328 KM.

Naknada za hidroakumulaciju obračunava se mjesečno u iznosu od 0,01 KM po proizvedenom kWh, u skladu sa Zakonom o izdavanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata¹².

Vezano za **troškove zdravstvenih usluga** konstatovali smo da je Društvo u januaru 2023. godine zaprimilo veći broj faktura od dobavljača Poliklinika Vitalis, koje se odnose na sistematske zdravstvene preglede zaposlenika za 2022. godinu u ukupnom iznosu od 43.655 KM. Također, kod **troškova usluga čišćenja i potrošnog materijala** za decembar 2022. godine, od dobavljača Eurosan d.o.o., u ukupnom iznosu od 11.000 KM, nisu evidentirani troškovi u odgovarajućem periodu. **Navedeni troškovi su knjiženi kao trošak 2023. godine, iako se odnose na 2022. godinu. To je imalo za posljedicu da su troškovi i obaveze tekućeg perioda potcijenjeni za 54.655 KM, a finansijski rezultat precijenjen za navedeni iznos. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkom 4.49 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje**

Preporuka:

- *troškove i obaveze računovodstveno evidentirati u momentu nastanka, u periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkom 4.49 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.*

7.1.2.8 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 45.597.814 KM, od kojih su najznačajniji: troškovi rezervisanja u iznosu od 20.542.782 KM, rashodi po osnovi ispravke grešaka iz ranijih godina u iznosu od 10.154.035 KM i finansijski rashodi u iznosu od 8.438.795 KM.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2022. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat – gubitak od 81.075.023 KM, dok je prethodne godine dobit iznosila 42.972.495 KM.

Prihod od ugovora sa kupcima manji je za 73.809.951 KM u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom na to da Društvo nije izvršilo detaljnu analizu svih dosadašnjih ulaganja i ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog ulaganja umanjena u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.1.1 Izvještaja), ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (gubitak) Društva, jer da je postupilo u skladu sa navedenim iskazalo bi još veći gubitak.

Ističemo da pokazatelj tekuće likvidnosti na 31. 12. 2022. godine ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima (106.769.279 KM) nije u mogućnosti izmiriti tekuće obaveze (109.606.160 KM). Za osiguranje tekuće likvidnosti u 2022. godini Društvo se zadužilo kratkoročnim kreditima u iznosu od 34.000.000 KM (overdraft i revolving). Tokom 2022. godine ostvaren je značajan pad prihoda od ugovora sa kupcima, dok su troškovi plaća i ostalih ličnih primanja veći u odnosu na prethodnu godinu.

¹² „Sl. novine FBiH“, broj 44/02 i 57/09



7.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

7.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

	u KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.009.753.087	1.045.040.839
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.004.253.544	1.040.156.707
Ostala dugoročna materijalna imovina	17.107	17.107
Imovina s pravom korištenja	545.717	387.797
Nematerijalna sredstva	4.680.007	4.212.496
Ulaganja u pridružene subjekte	247.139	247.139
Finansijska imovina	9.573	19.593

7.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

u KM

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transport. sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Avansi za mater. sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nabavna vrijednost								
na 1. 1. 2022.	63.973.192	1.030.827.135	676.886.187	13.462.771	25.161.957	37.264.981	605.108	1.848.181.331
Direktna povećanja	14.545	413.458	2.791.442	989.709	1.565.396	25.724.839	-	31.499.389
Prenos sa pripreme	87.812	11.529.542	16.431.378	891.350	27.818	(29.478.766)	-	(510.866)
Otuđenje i rashod.	-	(26.101)	(1.279.804)	(183.078)	(316.540)	(2.256.783)	-	(4.062.306)
Ostalo	-	-	-	-	-	(3.255)	(5.108)	(8.363)
na 31. 12. 2022.	64.075.549	1.042.744.034	694.829.203	15.160.752	26.438.631	31.251.016	600.000	1.875.099.185
Neto knjigovodstvena vrijednost								
na 1. 1. 2022.	-	425.705.679	353.791.989	9.361.132	19.165.824	-	-	808.024.624
Amortizacija	-	28.350.160	33.743.002	871.411	1.564.787	-	-	64.529.360
Otuđenje, rashod.	-	(24.063)	(1.206.597)	(169.979)	(307.704)	-	-	(1.708.343)
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	0
na 31. 12. 2022.	-	454.031.776	386.328.394	10.062.564	20.422.907	-	-	870.845.641
Neto knjigovodstvena vrijednost								
na 1. 1. 2021.	63.973.192	605.121.456	323.094.198	4.101.639	5.996.133	37.264.981	605.108	1.040.156.707
na 31. 12. 2022.	64.075.549	588.712.258	308.500.809	5.098.188	6.015.724	31.251.016	600.000	1.004.253.544

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 64.075.549 KM, a odnosi se na građevinska i ostala zemljišta koje koristi Društvo. Tokom godine povećana je vrijednost zemljišta za 102.357 KM i najvećim dijelom se odnosi na kupovinu građevinskog zemljišta (za solarnu elektranu Trijebanj 36.132 KM).

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 588.711.258 KM a čine ih građevinski dio postrojenja za proizvodnju i distribuciju električne energije, priključci – građevinski dio, vodovi i mreže, poslovne i pomoćne zgrade. U 2022. godini iskazano je povećanje u iznosu od 11.943.000 KM, koje se najvećim dijelom odnosi na: zgradu Poslovnice u Posušju (3.011.291 KM), kao i na ulaganja na srednjonaponskoj kablovskoj mreži i to: SNKB TS Mostar 4-DV Ljuti Dolac (331.066 KM); SNKB 10(20)kV za GP Svilaj (415.924 KM); SNKB RP Gabela (113.828 KM); STS 10(20)KV/0,4 Gradinići (380.484 KM) a nakon provedenih postupaka javnih nabavki u ranijem periodu i sklopljenih ugovora sa izabranim dobavljačima. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za iznos obračunane amortizacije od 28.350.160 KM. Izvršeno je rashodovanje zastarjelih i dotrajalih objekata od 26.101 KM.



Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 308.500.809 KM, a čine ih: postrojenja za proizvodnju i distribuciju električne energije (mjerni uređaji, transformatori, priključci, telekomunikacijska oprema, računarska oprema i sl.). Povećanje na ovoj poziciji, na nivou Društva, iskazano je u iznosu od 19.222.820 KM, od kojih navodimo sljedeće: SCADA Sistem za distribucijske mreže Mostar (616.748 KM), Filter rashladne vode (468.773 KM), Sanacija klimatizacijskih sistema u OJ PEE (299.640 KM) Mobilna komora za spašavanje HE Rama (225.000 KM), He Rama vatrodojava He Rama (179.895 KM), vatrodojava CHE Čapljina (288.142 KM), a nakon provedenih postupaka javnih nabavki u ranijem periodu i sklopljenih ugovora sa izabranim dobavljačima. Smanjenje ovih sredstava izvršeno je za iznos obračunane amortizacije od 33.743.002 KM i rashodovanje oštećene i zastarjele opreme i postrojenja 73.208 KM (nabavne vrijednosti 1.279.804 KM i ispravke vrijednosti 1.206.596 KM).

Alati, pogonski i uredski namještaj iskazani su u iznosu 5.098.188 KM (mjerni i kontrolni instrumenti, univerzalni i specijalni alati i uredski namještaj). Iskazano povećanje u iznosu od 1.881.059 KM, od kojih se najznačajniji odnose na: Lidar sistem za mjerenje vertikalnog profila vjetra do visine 200 m (236.306 KM), uređaji za mjerenje vibracija (109.730 KM) i drugo. Smanjenje je izvršeno za iznos obračunane amortizacije od 871.411 KM i rashodovanje od 13.099 KM (nabavne vrijednosti 183.078 KM i ispravke vrijednosti 169.979 KM).

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 6.015.724 KM a čine ih: putnički automobili, teretna i vučna vozila (kamioni) i ostala prevozna sredstva. Povećanje u iznosu od 1.593.214 KM odnosi se na nabavku terenskih i putničkih vozila, a nakon provedenih postupaka javnih nabavki i sklopljenih ugovora sa izabranim dobavljačima. Smanjenje vrijednosti ovih sredstava odnosi se na obračunatu amortizaciju od 1.564.787 KM i rashodovanje otpisane opreme u vrijednosti od 307.704 KM.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u ukupnom iznosu od 31.251.016 KM. Tokom godine izvršena su ulaganja u iznosu od 25.724.839 KM (aktivirano ukupno 29.478.766 KM). Od ukupno iskazanih sredstava u pripremi najveća ulaganja se odnose na Organizacionu jedinicu - Distribucija električne energije u ukupnom iznosu od 20.027.272 KM, od čega se na ulaganja u građevinske objekte - Upravna zgrada Grude, odnosi 3.708.573 KM. Smanjenje na ovoj poziciji iznosi 2.256.783 KM i odnosi se na rashodovane investicije po odluci Nadzornog odbora u MHE čija je izgradnja zakonom zabranjena.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da za investicije u iznosu od 6.324.010 KM nije bilo značajnih ulaganja u toku revidirane godine niti se aktiviranje investicija vršilo prema planu. Kao primjer navodimo sljedeće projekte:

- **Investicija u proizvodni objekt CHE Vrilo (2.913.354 KM)** - Projekat je započet 2007. godine kada je sa kompanijom Elektroprojekt d.d. Zagreb sklopljen ugovor čiji je predmet Izrada Studije izvodljivosti i izrada tenderske dokumentacije ukupne vrijednosti 600.000 EUR (1.173.498 KM). Također, u 2009. godini sklopljeni su konsultantski ugovori za geološka i hidrogeološka istraživanja u ukupnoj vrijednosti 880.123 KM. Ugovoreni rokovi po ovim ugovorima su ispoštovani. Sredstva za finansiranje Projekta obezbijedena su iz sredstava KfW kredita, na osnovu potpisanog sporazuma između Kreditora sa jedne strane i Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i korisnika - EPHZHB sa druge strane, 30. 6. 2014. godine. Podugovor između FBiH i Društva potpisan je 23. 2. 2015. godine u ukupnom iznosu 100.000.000 EUR, sa rokom otplate 15 godina. U februaru 2016. godine sklopljen je ugovor sa konzorcijem Ecoplan Ltd Mostar i Elektroprojekt Consulting Engineers Zagreb za konsultantske usluge istraživanje okoliša ukupne vrijednosti 328.575 KM. U 2019. godini sklopljen je ugovor sa firmom Elektroprojekt Zagreb ukupne vrijednosti 155.000 KM. Rok izvođenja od 90 dana je ispoštovan, a predmet ugovora je: Novelacija projektne dokumentacije. S obzirom na to da nije obezbijedena koncesija za CHE Vrilo traženo je mišljenje Komisije za koncesije FBiH i nadležnih institucija u FBiH, ali ova pitanja nisu riješena do kraja 2020. godine. To je za posljedicu imalo i raskid Sporazuma o zajmu za CHE Vrilo od strane KfW banke (24. 12.2020. godine). S obzirom na navedeno, u periodu 2020.-2022. nije bilo aktivnosti po projektu CHE Vrilo, iako su uložena značajna sredstva na pripremu projekta.



- Investicija u Projekat rekonstrukcije HE Jajce II (2.086.625 KM) započeta je 2008. godine kada je sklopljen Ugovor o pružanju konsultantskih usluga – Izrada projektne dokumentacije za revitalizaciju agregata, nadvišnje brane i MHE optočnog tunela HE Jajce II. Nositelj konzorcija je Institut za elektroprivredu i energetiku d.d. Zagreb, a članovi konzorcija su: IBE d.d. Ljubljana, Institut građevinarstva Hrvatske d.d. Zagreb, Matring d.o.o. Zagreb, Brodarski institut d.o.o. Zagreb i Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci. Ukupna vrijednost ugovora je 1.371.405 KM, a rok izvršenja 12 mjeseci. Do 2017. godine sklopljeno je još pet ugovora vezanih za reviziju projektne dokumentacije (5.800 KM), nostrifikaciju projektne dokumentacije (8.800 KM), pripremne radove na rekonstrukciji – dopuna idejnog projekta (296.500 KM), izradu glavnog projekta rekonstrukcije (294.400 KM). Nakon što je izrađen Glavni projekat revitalizacije HE Jajce II, nije osiguran način finansiranja te ni ovaj Projekat nije realizovan, iako su uložena značajna sredstva na njegovu pripremu.
- Sanacija AB ekrana – HE Rama (594.158 KM) – Sredstva za sanaciju brane planirana su 2009. godine iz IDA kredita. Ugovor o konsultantskim uslugama (tehnička pomoć za procedure nabavke i superviziju) sklopljen je u maju 2009. godine sa Stucky Ltd, Švicarska, na ukupan iznos od 233.500 EUR. Finalni izvještaj je po ugovoru trebao biti dostavljen u januaru 2011. godine. Daljnjih aktivnosti na ovom projektu od 2012. nije bilo, niti su radovi započeti. Uprava Društva je 19. 4. 2019. donijela Odluku kojom se stavlja se van snage Odluka o načinu finansiranja, kao i Odluka o terminu izvođenja planiranog pražnjenja i punjenja akumulacije i planiranih radova na sanaciji armirano-betonskog ekrana brane.
- HE Han Skela i HE Vrletna kosa (308.238 KM – posljednje ulaganje prije 13 godina). Sa firmom Elektroprojekt d.d. Zagreb potpisan je ugovor 17. 11. 2006. godine. Ukupna vrijednost ugovora je 308.237 KM (lot 1- Izrada predstudije izvodljivosti za postrojenje HE Vrletna kosa na Ugru i lot 2- Izrada predstudije izvodljivosti za postrojenje HE Han skela na Vrbasu). Ugovorene obaveze su ispoštovane u predviđenim rokovima. Daljnje aktivnosti po ovim projektima nisu preduzete ni do okončanja revizije.

Na osnovu navedenog konstatujemo da projekti nisu niti započeti u predviđenim rokovima jer nisu pribavljene sve dozvole u skladu sa zakonskom regulativom ili finansijska sredstva nisu obezbijeđena. Sve investicije započete su prije deset i više godina. U revidiranoj, kao ni u prethodnim godinama nije bilo značajnih ulaganja niti su poduzimane aktivnosti za njihov nastavak. Sačinjene su samo različite studije na osnovu sklopljenih konsultantskih usluga, ali nisu pokrenute aktivnosti građenja i rekonstrukcije.

Za materijalna sredstva u pripremi Društvo nije provelo test na umanjenje vrijednosti imovine u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Posljedica toga je da se iskazana knjigovodstvena vrijednost materijalnih sredstava u pripremi može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima navedenog standarda, što može imati posljedice i na finansijski rezultat.

Preporuke:

- *na datum bilansa izvršiti detaljnu analizu započelih projekata i ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine;*
- *intenzivirati aktivnosti na obezbjeđenju potrebnih dozvola od nadležnih organa, kao i finansijskih sredstava za realizaciju projekata prije njihovog početka, s ciljem efikasnog korištenja javnih sredstava.*

Dati avansi za nekretnine, postrojenja i opremu iskazani su u iznosu od 600.000 KM. Pomenuti iznos odnosi se na kupovinu dijela objekta od Sveučilišta u Mostaru (poslovni prostor u Rodoču) na osnovu učestvovanja u javnom pozivu za prodaju nekretnine koji je objavljen 13. 5. 2021. godini. Uprava je donijela Odluku o učešću na javnom pozivu 28. 5. 2021. godine. Nakon provedene procedure, Društvo je izabrano kao najbolji ponuđač, na osnovu čega je Uprava donijela Odluku o kupovini nekretnine 7. 6. 2021. godine i sklopljen je ugovor sa Sveučilištem u Mostaru u iznosu od 1.200.000 KM. Prodavcu je isplaćen avans u iznosu 600.000 KM u 2021. godini iz vlastitih sredstava. Prema članu 4. Ugovora, Prodavac je bio u obavezi da izvrši rekonstrukciju nekretnine do 30. 11. 2022. godine, kao uslov za isplatu ostatka ugovorene cijene, što nije ispoštovano. **Prema Ugovoru predviđena je zaštitna klauzula – osiguranje – jednostrani raskid ugovora u slučaju da prodavac ne izvrši svoju obavezu (rekonstrukciju nekretnine). U slučaju raskida prodavac se obavezuje za povrat uplaćenog iznosa na ime kupoprodajne cijene uz isplatu zakonskih zatezних kamata od dana sklapanja ugovora do konačne isplate. Ugovor nije raskinut, iako ugovorna obaveza nije ispoštovana, a 24. 11. 2022. potpisan je Aneks kojim se rok prolongira do 30. 6. 2023. godine. Uvidom u dokumentaciju nismo se uvjerali da je Uprava poduzela aktivnosti i iskoristila sve mjere u skladu sa potpisanim ugovorom u cilju realizacije ugovora, a radi efikasnog korištenja javnih sredstava.**

Preporuka:

- **postupiti u skladu sa potpisanim ugovorom u dijelu izvršenja i predviđenih mjera osiguranja, kako bi se obezbijedilo efikasno korištenje javnih sredstava.**

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva iskazana su u iznosu od 17.106 KM i odnose se na umjetničke slike.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 247.139 KM. Društvo je iskazalo udio od 247.139 KM ili 57,14% u temeljnom kapitalu Elektrokontrol HZ HB d.o.o. Čapljina, dok je za iskazani udio od 859.665 KM ili 14% u temeljnom kapitalu poduzeća Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljina izvršena ispravka vrijednosti udjela.

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, na osnovu procijenjenog vijeka trajanja sredstva. Odlukom Uprave su utvrđene maksimalno porezno priznate stope amortizacije.

Stope amortizacije koje Društvo primjenjuje daju se u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna imovina	5	20
Građevinski objekti		
Građevine i građevinski dio trafo stanica	100 - 20	1 - 5
Betonski i drveni stupovi	20	5
Oprema:		
Oprema za distributivnu mrežu	20	5
Elektro montažni dio trafo stanica	10	10
Transportna sredstva u cestovnom prometu	10 – 6,7	10 - 15
Mjerna oprema	14,3	7
Računari i oprema za obradu podataka	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava izvršena je na datum bilansa. Test umanjenja, odnosno identifikaciju postojanja indikatora umanjenja na datum bilansa izvršilo je društvo Medman plus d.o.o. Čapljina u skladu sa zahtjevima MRS 36–Umanjenje imovine i konstatovalo da nisu identificirali indikatore umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme na 31. 12. 2022. godine. **Navedenom procjenom nisu obuhvaćena materijalna sredstva u pripremi koja nisu imala značajna ulaganja u toku revidirane godine, niti se aktiviranje investicija vršilo prema planu.**



Vlasništvo nad nekretninama

Društvo još uvijek nije uspostavilo jedinstveni registar nekretnina, kojima raspolaže sa potpunom dokumentacijom o vlasništvu za sve iskazane nekretnine. Evidencije o nekretninama se vode po organizacionim jedinicama a u Sektoru za imovinsko pravne poslove se objedinjuju podaci i kvartalno se izvještava Uprava Društva. Prema Izvještaju Društvo na kraju 2022. godine koristi 10.638 nekretnine, od toga su 2.941 nekretnine sa uknjiženim pravom vlasništva/posjeda, sa uknjiženim pravom služnosti 416, a za 444 nekretnina u toku je postupak upisa prava vlasništva. **Iako Društvo poduzima aktivnosti na rješavanju imovinskopравnih odnosa, još uvijek za značajan broj nekretnina ne posjeduje potrebnu dokumentaciju. Za dio nekretnina ne postoji diobeni bilans sa Elektroprivredom RS i JP Elektroprivredom BiH, dok je dio nekretnina koje koristi Društvo u vlasništvu trećih lica.**

Preporuka:

- **uspostaviti registar nekretnina na nivou Društva i osigurati vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju za iskazane nekretnine.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom na ime hipoteke na nekretninama iz 2019. godine. Ugovorom o zasnivanju hipoteke založene su nekretnine ukupne procijenjene vrijednosti od 65.813.679 KM i služe kao osiguranje povrata dugoročnog kredita (65.000.000 KM) kod UniCredit banke, po kojem je period otplate od 2019. do 2026. godine.

7.2.1.2 Imovina s pravom korištenja

Imovina s pravom korištenja iskazana je u iznosu 545.717KM i najvećim dijelom se odnosi na pravo korištenja po osnovu potpisanih Ugovora sa kompanijom Optimar Adria d.o.o. Rijeka nakon provedenog postupka javne nabavke, a vezano za kopiranje informacijskog sistema na izmještenu lokaciju sa uključenim zakupom stalne Internet veze. Trajanje ugovora je 24 mjeseca.

7.2.1.3 Nematerijalna imovina

Nematerijalna sredstva (4.500.631 KM) odnose se softvere, najam clouda, računarske programe, koncesije i projektnu dokumentaciju. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja i za 2022. godinu iznosila je 1.153.226 KM.

7.2.1.4 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 247.139 KM. Društvo je iskazalo udio od 258.710 KM ili 57,14% u osnovnom kapitalu Elektrokontrola HZ HB d.o.o. Čapljina, i 859.665 KM ili 14% u osnovnom kapitalu poduzeća Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljina. U ranijem periodu izvršena ispravka vrijednosti udjela (881.236 KM), u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

7.2.2 Kratkoročna imovina

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
ZALIHE	8.050.595	8.734.907
Rezervni dijelovi	10.334.188	10.830.473
Sirovine i materijal	3.498.110	3.825.613
Auto gume i ambalaža	23.013	35.760
Alat, sitan inventar i HTZ oprema	400.562	269.160
Ispravka vrijednosti	(6.218.025)	(6.213.354)

Zalihe su imovina koje Društvo drži u skladištu u obliku sirovina, materijala ili dijelova zaliha koji će biti utrošeni u procesu pružanja usluga (rezervni dijelovi, sitan inventar, auto-gume, i sl.) ili radi prodaje u redovnom toku poslovanja. Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, ovisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata faktornu cijenu i sve zavisne i indirektno troškove te poreze (osim onih koje Društvo kasnije može povratiti od poreznih vlasti) povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak zaliha se utvrđuje primjenom metodom prosječne cijene. Rezervni dijelovi su gotovi elementi, sklopovi ili uređaji koji se ugrađuju u stalna sredstva radi popravke odnosno održavanja.

Sitan alat i inventar, autogume i ambalaža predstavljaju imovinu koja se ne troši jednokratno u procesu poslovanja, čija je nabavna vrijednost manja od 250 BAM. Otpis sitnog inventara vrši se prilikom stavljanja u upotrebu metodom jednokratnog otpisa (100 %).

Vrijednosno usklađivanje zaliha ispod troška neto prodajne vrijednosti Društvo vrši ukoliko se trošak zaliha ne može nadoknaditi iz razloga što su zalihe oštećene, u cijelosti ili djelimično zastarjele, ili duže zadržavane na zalihi, neupotrebljive (opadanje kvaliteta, tehnološka zastarjelost i sl.), ako su na tržištu njihove prodajne cijene smanjenje ili ako su povećani procijenjeni troškovi dovršenja. Provjera neto vrijednosti zaliha putem analize starosne strukture istih vrši se najmanje jednom godišnje, po pravilu krajem poslovne godine.

Akumulirana ispravka vrijednosti od 6.218.025 KM odnosi se na usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-om 2 - Zalihe i usvojenim računovodstvenim politikama. Na osnovu Odluke Uprave Društva izvršena je korekcija vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta u iznosu od 4.671 KM.

Izvršili smo testiranje zaliha koje su evidentirane u Društvu na osnovu faktura od dobavljača, ulaznih kalkulacija i izdatnica zaliha u upotrebu. Konstatovali smo da su zalihe iskazane u količinama i vrijednostima koje odgovaraju ulaznoj dokumentaciji, te se vode prema zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

7.2.2.1 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja od kupaca: **KM**

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	90.968.490	119.069.757
Kupci u zemlji	385.613.525	410.839.281
Kupci u inostranstvu	1.162.153	3.232.505
Sumnjiva i sporna potraživanja	62.390.904	65.745.381
Ispravka vrijednosti potraživanja	(358.198.092)	(360.747.385)

Potraživanja od kupaca iznose 386.775.678 KM i obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji (385.613.525 KM) i kupaca u inostranstvu (1.162.158 KM).

Potraživanja od kupaca u zemlji odnose se na: kupce električne energije na 110 kV napona, licencirane kompanije za trgovinu električnom energijom, elektroprivrede u BiH, kao i distributivne kupce (domaćinstva, pravna i fizička lica).

Iskazana potraživanja od kupaca električne energije odnose se na potraživanja po računima za decembar 2022. godine, i to od: GEN-I d.o.o. Sarajevo (17.083.098 KM), Interenergo d.o.o. Sarajevo (10.731.004 KM), Danske Commodities BH d.o.o. Sarajevo (4.661.900 KM), HSE BH energetsko preduzeće d.o.o. Sarajevo (4.059.253 KM), kao i potraživanje od JP Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo (2.735.383 KM).

Najznačajnija potraživanja od kupaca koji ne izmiruju redovno obaveze iskazana su u tabeli:

Naziv kupca	Ukupna potraživanja	Ispravka vrijednosti	Neto potraživanja
Aluminij d.d. Mostar	292.929.132	292.929.132	-
Klinička bolnica Mostar	19.785.813	16.994.027	2.791.786
P.S. Vitezit	5.495.498	5.498.902	5.596
Vodovod Mostar	2.479.021	1.389.082	1.089.939
Županijska bolnica Livno	1.692.328	1.390.732	301.596
JKP Ljubuški	1.526.409	1.474.064	52.355

Potraživanja od kupaca u inostranstvu iskazana su i iznosu 1.162.153 KM i odnose se na prodatu električnu energiju ino kupcima -trgovcima koji posjeduju dozvolu II reda i vršena je iz energetskih viškova, koji predstavljaju tzv. bilansne viškove. Najveća potraživanja od ovih kupaca na 31. 12. 2022. godine odnose se na: D Trading Zagreb (860.761 KM) i HEP d.d Zagreb (300.830 KM).

Društvo je donijelo Plan mjera za naplatu električne energije za 2022. godinu, koji sadrži podatke o potraživanjima, mjere za njihovu naplatu, uključujući opomene, tužbe, isključenje, naplatu u izvršnom postupku, kako i kontrolu provedenih mjera.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu 62.390.904 KM i odnosi se na potraživanja koja nisu izmirena u propisanim rokovima. Ova potraživanja su utužena. Pravilnikom o računovodstvenim politikama definisano je da se sva potraživanja koja se smatraju sumnjivim i spornim prenose na ispravku potraživanja i rashod.

Sumnjivim i spornim potraživanjima smatraju se sva potraživanja, koja ispunjavaju bilo koji od sljedećih kriterija: ako nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijea ili ukoliko je utuženo potraživanje ili je podnesen zahtjev za izvršenje nadležnom sudu, ako je pokrenut postupak prinudne naplate; ako su ta potraživanja u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignut sporazum sa dužnikom u postupku stečaja ili likvidacije. Konačan otpis nenaplativih potraživanja od kupaca se realizira po sudskim rješenjima ili po odluci Nadzornog odbora. Društvo je donijelo Plan mjera za naplatu električne energije za 2022. godinu koji sadrži podatke o potraživanjima, mjere za njihovu naplatu uključujući opomene, tužbe, isključenje iz napona, naplatu u izvršnom postupku kao i kontrolu provedenih mjera i izvještavanje.

Na osnovu izvršenog popisa nenaplativih sumnjivih i sporni potraživanja, na prijedlog komisije Nadzorni odbor je 13. 1. 2023. godine, donio Odluku o otpisu ovih potraživanja u iznosu 2.640.770 KM.

Ispravka vrijednosti potraživanja iskazana je u iznosu 358.198.092 KM. Sva utužena potraživanja koja nisu naplaćena u roku 365 dana od datuma dospijea fakture, ispravljaju se na teret rezultata poslovanja odnosno na teret rashoda. Najvećim dijelom se odnosi na ispravljena potraživanja po osnovu duga za isporučenu električnu energiju kupcu Aluminij d.d. Mostar (292.929.132 KM) od kojih je do 2020. godine na ispravci vrijednosti potraživanja iskazano 193.736.606 KM, a u 2020. godini iskazano je 99.192.526 KM i odnose se na neizmirene račune za 2016., 2018. i 2019. godinu. U 2022. godini izvršena je ispravka potraživanja u iznosu 2.825.338 KM (najvećim dijelom odnosi se na Sveučilišnu bolnicu u Mostaru, Vodovod d.o.o. Mostar i HŠK Zrinjski Mostar), a naplaćeno je 2.443.062 KM ranije otpisanih potraživanja (tačka 7.1.1.2 Izvještaja).

Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku iskazana je u iznosu 507.864 KM i odnosi se na obračunate zatezne kamate za potraživanja od kupaca, koja nisu izmirena u roku.

7.2.2.2 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
Novac i novčani ekvivalenti	910.139	35.072.175
Transakcijski računi – domaća valuta	2.091.179	27.344.725
Transakcijski računi – strana valuta	75.252	8.983.677
Blagajna	1.416	1.481
Ostala novčana sredstva	4.950.000	4.950.000
Ispravka	(6.207.709)	(6.207.708)

Društvo ima otvorene transakcijske i devizne račune kod UniCredit banke, Raiffeisen Bank d. d. BiH, Addiko banke i Intesa Sanpaolo banke. Glavni račun je otvoren kod UniCredit Banke. Prolazni računi otvoreni su po organizacionim jedinicama putem kojih se vrši naplata električne energije i usluga. Sredstva se svakodnevno prikupljaju i prenose na centralni račun. Naplata energije od velikih potrošača vrši se na glavni centralni račun, a fakturisanje tim kupcima vrši se u Direkciji Društva.

Salda na računima kod banaka potvrđena su izvodima na 31. 12. 2022. godine.

U okviru novčanih sredstava iskazan je iznos od 6.207.709 KM i odnosi se na novčana sredstva oročena kod Bobar banke (4.950.000 KM), te blokirana novčana sredstva kod: Hercegovačke banke (993.382 KM), Glumine banke (149.583 KM) i Gospodarske banke (114.744 KM), za koja je u ranijem periodu izvršena ispravka na teret rashoda, odnosno vrijednosno usklađivanje.

7.2.2.3 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 6.193.626 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja za PDV - odbitni ulazni porez (4.251.927 KM) i potraživanja od Vlade FBiH za socijalnu kategoriju kupaca el. energije (1.882.304 KM).

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom: u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
KAPITAL	714.176.878	795.251.901
Osnovni kapital	736.166.001	736.166.001
Rezerve	163.857.160	155.262.661
Neraspoređeni gubitak	(104.771.260)	(139.149.256)
Gubitak/ dobit izvještajne godine	(81.075.023)	42.972.495

Osnovni kapital Društva iskazan je u iznosu od 736.166.001 KM i podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica nominalne vrijednosti 100 KM. Vlasnička struktura osnovnog kapitala je: državni kapital (Vlada FBiH) 90 % ili 667.428.152 KM i privatizacijski fondovi i druga lica 10% ili 68.737.849 KM (Raiffeisen bank 4,99%, ZIF PROF PLUS Sarajevo 1,37%, ZIF CROBIH Mostar 0,97% i drugi).

Rezerve su iskazane u iznosu od 163.857.160 KM i odnose se na statutarne i druge rezerve i u odnosu na prošlu godinu veće su za 8.594.499 KM po osnovu Odluke o raspodjeli dobiti za 2021. godinu koju je Skupština Društva donijela 15. 6. 2022. godine, kojom je ostvarena dobit za 2021. godinu u iznosu od 42.972.495 KM raspoređena na sljedeći način: za pokriće gubitka 34.377.996 KM i fond rezervi 8.594.499 KM.

Akumulirani (neraspoređeni) gubitak iskazan je u iznosu od 104.771.260 KM i odnosi se na akumulirani gubitak prethodnih godina.

Gubitak izvještajne godine iskazan je u iznosu od 81.075.023 KM. Do okončanja revizije nije donesena odluka o pokriću gubitka.

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima Društva na 31. 12. 2022. iskazane su obaveze kako slijedi: u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	402.345.489	416.067.393
Dugoročne obaveze	292.739.329	315.558.770
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	128.130.110	161.191.814
Odgođeni prihod	96.585.821	95.400.209
Rezervisanja	68.023.398	58.966.747
Kratkoročne obaveze	109.606.160	100.508.623
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	80.408.918	68.972.492
Odgođeni prihod	1.456.687	1.379.049
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	27.740.555	30.157.082

7.2.4.1 Dugoročne obaveze
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Dugoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 128.130.110 KM i odnose se na obaveze po osnovu dugoročnih kredita u iznosu od 127.577.787 KM (kreditni uzeti u zemlji: 27.083.333 KM, kreditni uzeti u inostranstvu: 100.494.454 KM), te na dugoročni dio obaveza iz poslovnog najma po MSFI-ju 16 – Najmovi u iznosu od 552.322 KM.

Struktura ukupnih obaveza po finansijskim kreditima (dugoročni i kratkoročni dio) data je u tabeli:

Kredit	Kamatna stopa	Period otplate	Ugovoreni iznos kredita	Dugoročni dio	Kratkoročni dio	Ukupno 31.12.2022.
I KREDITI U OTPLATI						
FAD / 97	0,3%	2014-2034.	17.445.608	9.138.176	830.743	9.968.919
IDA 3071 – BOS	0,75%	2008-2027.	10.627.727	4.219.828	1.157.700	5.377.528
IDA 3534 – BOS	0,75%	2011-2029.	16.127.518	5.244.704	953.583	6.198.287
IDA 4197 – BOS	6MEuribor+0,75%	2011-2026.	1.389.245	156.654	71.136	227.790
EIB 23.871	6MEuribor+0,988% 6MEuribor+0,710% 6MEuribor+0,683%	2010-2034. 2010-2034. 2011-2036.	38.921.017	18.978.623	1.736.135	20.714.758
KfW 2005 65 838 HE Rama	2,6643%; 2,5914%; 2,8209%	2014-2022.	19.558.300	0	0	0
KfW 65 933 VE Mesihovina	-	2017-2025.	138.963.930	26.036.987	17.357.991	43.394.978
UniCredit Bank	2,55%	2019-2026.	65.000.000	27.083.333	8.511.904	35.595.237
KfW SCADA/ DMS/ OMS	0,5229%	2020-2028.	6.473.797	3.596.554	719.311	4.315.865
EIB 83.108	1,58%; 1,667%; 1,545%; 0,867%	2020-2037.	39.116.600	33.122.928	2.523.652	35.646.580
UKUPNO KREDITI U OTPLATI				127.577.787	33.862.155	161.439.942
II KREDITI U POVLAČENJU						
KfW 29 498	6MEuribor+2%	2025-2035.	29.337.450	0	0	0
UKUPNO KREDITI U POVLAČENJU				0	0	0
UKUPNO KREDITI (I+II)				127.577.787	33.862.155	161.439.942

Kreditni u otplati iskazani su u ukupnom iznosu od 161.439.942 KM (dugoročni i kratkoročni dio), a odnose se na ranije preuzete obaveze po kreditima za realizovane projekte sanacije, rekonstrukcije, postojeće elektroenergetske infrastrukture kao i revitalizaciju i modernizaciju hidroelektrana, te izgradnju vjetroelektrane. Kreditni su ugovoreni u valuti EUR, osim kredita Međunarodne asocijacije za razvoj – IDA koji su ugovoreni u SDR. Ugovore sa kreditorima je zaključila Bosna i Hercegovina, a Društvo je zaključilo supsidijarne ugovore sa Federacijom Bosne i Hercegovine u skladu sa osnovnim ugovorima. Tokom godine je vršeno servisiranje duga na osnovu otplatnih planova prema Federalnom ministarstvu finansija, osim kredita UniCredit bank. Na kraju godine dugoročne obaveze su umanjene za pripadajući dio kratkoročnih obaveza u ukupnom iznosu od 35.919.530 KM, što je iskazano u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza. Svi kreditni su usaglašeni sa Federalnim ministarstvom finansija putem izvoda otvorenih stavki.

Kreditni u povlačenju odnose se na kredit KfW 29 498 na osnovu zaključenog Ugovora od 27. 12. 2019. godine između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Društva o finansiranju projekta „Rehabilitacija i modernizacija crpno-akumulacijske hidroelektrane Čapljina“ na iznos od 15.000.000 EUR. Društvo je na osnovu navedenog ugovora 18. 12. 2020. godine potpisalo podugovor o zajmu i projektu sa Federacijom Bosne i Hercegovine za finansiranje obnove i zamjene dotrajale opreme i modernizacije crpno-akumulacijske hidroelektrane Čapljina. Tokom revidirane godine i u prethodnim periodima, Društvo nije izvršilo povlačenja sredstava po ovom kredit, budući da za početak radova nisu pribavljene odgovarajuće dozvole.

Društvo je također u 2022. godini zaključilo i četiri ugovora sa domaćim bankama za revolving kredite i overdraft, što je detaljnije obrazloženo u narednom dijelu Izvještaja.

Na ime taksi za nepovučena sredstva za 2022. godinu plaćeno je 73.344 KM, što se odnosi na kredit KfW (CHE Čapljina), po kojem nije bilo povlačenja sredstava još od zaključenja ugovora. Ističemo da je Društvo u 2022. godini značajno smanjilo iznos takse koju plaća na nepovučena sredstva budući da su dva kredita (KfW SCADA/ DMS/ OMS i EIB 83.108) aktivirana i počela je njihova otplata.

Preporuka:

- **nastaviti aktivnosti na blagovremenoj realizaciji projekta CHE Čapljina koji se finansira iz kreditnih sredstava, kako se ne bi plaćale takse na nepovučena sredstva.**

Odgođeni prihodi

U finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća rezervisanja i odgođeni prihodi:

	u KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
Odgođeni prihodi i dugoročna rezervisanja	164.609.219	154.366.956
Rezervisanja za otpremnine i jubilarne naknade	17.905.904	16.706.489
Rezervisanja po započetim sudskim sporovima	50.117.494	42.260.257
Unaprijed naplaćeni i odgođeni prihodi	96.585.821	95.400.209

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne naknade iskazana su u iznosu 17.905.904 KM, od čega se 8.472.166 KM odnosi na rezervisanja za otpremnine dok se 9.433.738 KM odnosi na rezervisanja za jubilarne naknade. Društvo je na osnovu nezavisnog aktuarskog mišljenja o primjeni MRS-a 19 – Primanja zaposlenih, prema kojem su evidentirane poslovne promjene vezane za primanja zaposlenih izvršilo rezervisanja u 2022. godini u iznosu od 1.199.415 za ove namjene.

Rezervisanja za pokrenute sudske sporove iskazana su u iznosu od 50.117.494 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 7.857.236 KM. Komisija za rezervisanje sredstava po sudskim predmetima je izvršilo popis svih sudskih sporova Društva te podnijelo Izvještaj o radu komisije u kojem je dat prijedlog za troškove rezervisanja po organizacionim jedinicama u ukupnom iznosu od 15.216.994 KM zbog procjene mogućnosti gubitka sudskih sporova u budućnosti na i ukidanje rezervisanja u iznosu od 364.762 KM zbog rješene ranije rezervisanih iznosa za sudske sporove u korist Društva. Na osnovu prijedloga komisije Uprava je 2. 2. 2023. godine donijela Odluku o rezervisanju i ukidanju rezervisanja. Također, tokom poslovne godine je riješeno sudskih sporova u korist Društva u vrijednosti od 6.994.995 KM koja su ranije bila rezervisana.

Unaprijed naplaćeni i odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 96.585.821 KM, a odnose se na naplaćene naknade za priključenja na mrežu 40.782.142 KM i donirana stalna sredstva 55.803.679 KM za koja se tokom korisnog vijeka trajanja sredstava priznaje prihod u visini obračunatog troška amortizacije, a u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstveno obuhvaćanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.

Vezano za naplaćene naknade za priključenja na mrežu, konstatovali smo da se na ovoj poziciji tokom godine evidentiraju izlazni računi za snagu po naponskim nivoima za priključenje, te se na kraju godine vrši prenošenje sa odgođenog prihoda na prihode od priključenja na mrežu u skladu sa prosječnom stopom amortizacije distribucijske infrastrukture i zahtjevom MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima. Prosječna stopa amortizacije distribucijske infrastrukture sa 31. 12. 2022. godine iznosila je 5,5%, a iznos prihoda koji je priznat u 2022. godini iznosio je 3.632.251 KM.

7.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 80.408.918 KM i odnose se na kratkoročne obaveze po kreditima u iznosu od 52.801.066 KM, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 25.956.148 KM, kratkoročni dio iskazanih obaveze po osnovu najmova u skladu sa MSFI-jem 16 – Najmovi u iznosu od 1.649.727 KM i primljene avanse u iznosu od 1.978 KM.

Društvo je u toku 2022. godine zaključilo tri ugovora o kratkoročnom kreditu – overdraft/prekoračenje u ukupnom iznosu od 24.000.000 KM (UniCredit 10 mil. KM, Raiffeisen 10 mil. KM i ASA 4. mil. KM). Također, zaključen je i ugovor o revolving kreditu u ukupnom iznosu od 10.000.000 sa UniCredit bank d.d. Mostar. Ova kreditna sredstva odobrena su za osiguranje tekuće likvidnosti i osiguranje nesmetanog snabdijevanja potrošača električnom energijom. Iskazane obaveze po ovom osnovu na 31. 12. 2022. godine iznosile su 18.938.910 KM.

U strukturi **obaveza prema dobavljačima** u zemlji najznačajnije su obaveze prema sljedećim dobavljačima: NOS BiH u iznosu od 3.308.767 KM (promet 29.893.368 KM), Elektroprijenos a.d. Banja Luka u iznosu od 2.687.168 KM (promet 15.212.720 KM), Dalekovod d.o.o. Mostar u iznosu od 1.789.785 KM (promet 15.175.798 KM), GEN-I d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.601.610 KM (promet 71.337.329 KM), Petrol BH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.580.022 KM (promet 19.682.577 KM) i HSE BH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.731.169 KM (promet 6.702.642 KM).

Od iskazanih obaveza prema dobavljačima u inostranstvu u iznosu od 2.106.612 KM najveći dio se odnosi na tekuće obaveze prema dobavljačima HEP d.d. Zagreb u iznosu od 1.046.814 KM i D Trading d.o.o. Zagreb u iznosu od 387.254 KM.

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze uključujući i razgraničenja iskazane su u iznosu od 27.740.555 KM i najvećim dijelom odnose se na obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u iznosu od - 8.778.372 KM, na obavezu za uplatu PDV-a u iznosu od 9.526.502 KM koja se odnosi na porezni period decembar 2022. godine i na naknadu za obnovljive izvore energije u iznosu od 3.390.201 KM (Ugovor o uređenju međusobnih odnosa po kojem Društvo prikuplja naknade za poticanje proizvodnje od krajnjeg kupca. Podaci o finalnoj potrošnji se dostavljaju Operatoru, a Operator vrši fakturisanje Društvu po cijeni utvrđenoj odlukom FERK-a).

Struktura obaveza za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih je sljedeća: obaveze za neto plaće (4.449.300 KM), obaveze za doprinose (3.049.112 KM), obaveze za porez i posebne dažbine (426.312 KM), obaveze za topli obrok (852.588 KM), obaveze za naknadu za regres (1.000 KM). Sve obaveze odnose se na decembar 2022. godine

7.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o gotovinskim tokovima iskazani su početno stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata u iznosu od 35.072.175 KM i konačno stanje u iznosu od 910.139 KM, što za rezultat ima neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 33.960.829 KM. Izvještaj o gotovinskim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2022. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljane su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 396.365.047 KM. Iskazano je 50% vrijednosti dviju hidroelektrana koje se iskazuju u bilansu JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i to: HE Grabovica 115.474.832 KM i HE Salakovac 211.244.889 KM, bez dokumentacije ne temelju koje su iskazane.

Vanbilansno se iskazuju izdate mjenice kao instrumenti plaćanja (61.564.606 KM), zatim primljene mjenice, odnosno jamstva po ugovorima (1.380.000 KM), zatezne kamate obračunate kupcima za neblagovremeno plaćanje računa (4.613.357 KM) i rashodovana stalna sredstva (2.075.016 KM).

9. JAVNE NABAVKE

U Društvu je, u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama, Pravilnika o nabavkama JP Elektroprivreda HZHB i operativnih procedura u Društvu, a na osnovu Plana poslovanja Društva, sačinjen Plan nabavki roba, usluga i radova za 2022. godinu, usvojen 20. 1. 2022. godine. Planom nabavki su definisani predmeti nabavke, procijenjena vrijednosti, postupak, izvori finansiranja, i dinamika nabavke. Tokom 2022. godine izvršene su izmjene i dopune plana šest puta. Izmjene su se odnosile na dodavanje postupaka javnih nabavki, odustajanje od nabavki, kao i izmjene procijenjene vrijednosti planiranih nabavki. Planom nabavki, sa izmjenama i dopunama, planirano je da se provede postupaka nabavki roba, usluga i radova u ukupnom iznosu od 150.737.837 KM, što predstavlja povećanje u iznosu od 37.029.050 KM u odnosu na prvobitni plan.

U planiranju javnih nabavki ugovorni organi trebaju početi od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu uzimajući u obzir trogodišnje planove i jasno definisati predmet nabavke, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i obezbijedila transparentnost prilikom njihovog provođenja, te proveli u periodu za koje su i planirani, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavkama. Društvo nije detaljno planiralo javne nabavke, uzimajući u obzir trogodišnje planove, i postupke nije provodilo blagovremeno jer je realizacija ostvarena u iznosu od samo 36% od ukupno planiranih nabavki, iako je u toku godine Plan mijenjan šest puta.

Društvo je u 2022. godini provelo 1.208 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 54.314.647 KM, čiji pregled dajemo u tabeli:

	Iznos (u KM)	Broj postupaka	Revidirano (broj postupaka)
JAVNE NABAVKE	54.314.647	1.208	20.720.351 (40)
Otvoreni postupci	53.079.942	359	20.363.177 (35)
Pregovarački postupak	825.546	5	339.990 (1)
Direktni sporazumi	409.159	844	17.184 (4)

Revidirani su postupci javnih nabavki u ukupnom iznosu od 20.720.351 KM, i to:

- **35 otvorenih postupaka** u iznosu od 20.363.177 KM (nabavke motornih vozila, radna i sigurnosna obuća, brojila el. energije, sistem uzbune HE Rama, geotehnička i geofizička istraživanja za VE Poklečani, printani obrasci, nabavka i ugradnja dizel agregata, kablovi, sanitarni materijal, nabavka specijalnih alata, kancelarijski materijal, betonski stubovi itd.)
- **jedan pregovarački postupak** u iznosu od 339.990 KM (nepredviđeni i dodatni radovi neophodni za realizaciju projekta izgradnje P.O. Posušje)



- **četiri direktna sporazuma** u iznosu od 17.184 KM (kancelarijski namještaj, nabavka laptopa, usluge kratkoročne vremenske prognoze, održavanje sistema tehničke zaštite).

Konstatovali smo sljedeće kod provođenja određenih javnih nabavki:

- Kod nabavke **usluga reklamiranja Društva putem fudbalskog kluba s područja Mostara**, Društvo je pokrenulo otvoreni postupak s procijenjenom vrijednošću od 200.000 KM. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača predviđeni su sljedeći minimalni uslovi: da ponuđač posjeduje odobrenje/licencu za učestvovanje u takmičenju Premijer lige BiH za sezonu 2022/2023. godina, da posjeduje odobrenje/licencu za učestvovanje u takmičenju UEFA liga za prethodne tri sezone (2019/2020., 2020/2021. i 2021/2022. godina), da raspolaže stadionom opremljenim digitalnim semaforom i „plutajućom trakom“, da raspolaže stadionom najmanje 8.000 sjedećih mjesta i sa najmanje 1.000 natkrivenih sjedećih mjesta i zaključilo ugovor s ponuđačem HŠK Zrinjski Mostar u iznosu od 200.000 KM. **Prema podacima Nogometnog saveza BiH, samo HŠK Zrinjski ispunjava ove uslove na području Mostara. Napominjemo da HŠK Zrinjski Mostar nije redovno izmirivao obaveze za isporučenu električnu energiju i Društvo je utužilo neizmirena potraživanja (554.254 KM) iz ranijeg perioda. Posebno ističemo činjenicu da potraživanja prema HŠK Zrinjski Mostar imaju kontinuiran rast i godinama se ne naplaćuju. Ovim načinom utvrđivanja uslova ponude i ograničavanjem samo na područje Mostara, u kojem samo jedan ponuđač ispunjava uvjete, narušava se načelo konkurencije, a samim tim i mogućnost ugovornih organa da postignu najveću vrijednost za svoj novac, s obzirom na to da Društvo svoje poslovanje obavlja na široj teritoriji Federacije BiH. Ovim postupkom nabavke nije osigurana pravična i aktivna konkurencija svih ponuđača, niti je predmetna nabavka definisana na stvarnoj konkurentskoj osnovi, što nije u skladu sa članovima 3. i 54. stav 9. Zakona o javnim nabavkama. Nadalje, kao jedan od uslova za sponzorstvo, odnosno jedna komponenta ugovora o sponzorstvu jeste isticanje loga Društva na internet-stranici izabranog ponuđača. Međutim, pregledom internet-stranice ponuđača konstatovali smo da logo Društva nije istaknut, te ne možemo potvrditi da je realizacija navedenog ugovora izvršena na odgovarajući način. Nedostatke pri nabavci usluga reklamiranja od istog dobavljača smo isticali i u ranijim izvještajima, ali Društvo nije otklonilo nedostatke vezano za ovu nabavku. Posebno ističemo činjenicu da smo i u prethodnim Izvještajima osporavali ovu nabavku koja se kontinuirano provodi sa istim fudbalskim klubom.**
- **Otvoreni postupci u kojima je pristigla samo jedna prihvatljiva ponuda** – kod većine revidiranih postupaka tendersku dokumentaciju preuzelo je više od sedam ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda i zaključeni su pojedinačni ugovori i to: za nabavku putničkih motornih vozila zaključena tri ugovora sa Guma M d.o.o. Mostar (71.874 KM, 75.900 KM i 225.004 KM); za nabavku terenskog vozila sa Auto Nuić d.o.o. Mostar (57.900 KM); nabavka printanih obrazaca sa Farm Ziral d.o.o. Mostar (79.432 KM); nabavka toaletnog papira i sanitarnog materijala sa Eurosan d.o.o. Mostar (69.889 KM); za nabavku teretnog vozila s autokorpom sa MRM d.o.o. Ljubuški (472.020 KM); za nabavku i ugradnju novog vitla u SP CHE Čapljinina sa EMSOL d.o.o. Mostar (650.000 KM); za nabavku usluga servisa dijelova uzbudne grupe sa Končar d.o.o. Zagreb (997.473 KM); za usluge sanacije klimatizacijskih sistema OJ PEE sa Alfa Therm d.o.o. Mostar (299.640 KM); za usluge unapređenje informacijske sigurnosti sa grupom ponuđača Diverto d.o.o. Zagreb, Avola Solutions d.o.o. Zagreb i Kodeks d.o.o. Sarajevo (537.697 KM); za usluge čišćenja prostorija poslovne zgrade u ul. Kralja Petra Krešimira IV sa Eurosaj d.o.o. Mostar (198.058 KM); za materijal s ugradnjom za izgradnju EE objekata sa Dalekovod d.o.o. Mostar (2.864.567 KM); za nabavku i ugradnju opreme za potrebe sinhronizacije vremena CUP Mostar sa proizvodnim objektima sa Unis Telekom d.d. Mostar (129.880 KM); za priključno mjerne ormare sa dodatnom opremom sa Elektro Milas d.o.o. Ljubuški (1.996.447 KM); za nabavku samonosivog kablovskog snopa sa Elektro Milas d.o.o. Ljubuški (525.256 KM); nabavku uredskog i potrošnog materijala sa



Antonio commerce d.o.o. Mostar (638.460 KM); za vodiče i podzemne kablove sa Elektro Milas d.o.o. Ljubuški (487.320 KM); za brojila električne energije sa Dalekovod d.o.o. Mostar (2.998.420 KM); za sistem uzbunjivanja na HE Rama sa Katarina d.o.o. Mostar (79.900 KM). **Tendersku dokumentaciju kod svih navedenih postupaka preuzeo je veći broj ponuđača, a ponudu dostavio samo jedan ponuđač. Ukupna vrijednost postupaka koje smo revidirali, a za koje je dostavljena samo jedna ponuda, iznosi 13.455.137 KM. Društvo nije izvršilo analizu i utvrdilo razloge prijave samo jednog ponuđača na postupak javne nabavke, kako bi postiglo cilj ostvarenja veće konkurencije i mogućnosti učestvovanja više potencijalnih ponuđača radi ostvarenja najboljih efekata za Društvo.**

- U nabavci brojila električne energije sa Dalekovod d.o.o. Mostar vrijednosti 2.998.420 KM, tenderskom dokumentacijom traženo je da ponuđač ima uspješno iskustvo u realizaciji jednog ugovora ovog predmeta nabavke u posljednje tri godine u iznosu od minimalno 2.500.000 KM. **Postavljanjem ovog uslova Društvo je ograničilo aktivnu i pravičnu konkurenciju, te postoji mogućnost favorizovanja određenog ponuđača, budući da je od 18 potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju samo jedan dostavio ponudu. Na ovaj način tehničke i profesionalne sposobnosti navedene u tenderskoj dokumentaciji onemogućile su aktivnu i pravičnu konkurenciju, te svim ponuđačima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, u skladu sa članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama. Na ovaj način tehničke i profesionalne sposobnosti navedene u tenderskoj dokumentaciji onemogućile su aktivnu i pravičnu konkurenciju, te svim ponuđačima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, u skladu sa članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama.**
- Za nabavku radova na sanaciji klimatizacijskih sistema Društvo je zaključilo ugovor sa Alfa Therm d.o.o. Mostar u iznosu od 299.640 KM. Tenderskom dokumentacijom je traženo da ponuđač mora imati uspješno iskustvo u realizaciji jednog ugovora koji isti ili sličan predmetu nabavke u posljednjih pet godine u iznosu od minimalno 300.000 KM (procijenjena vrijednost nabavke). Pod sličnim radovima, tenderskom dokumentacijom je zahtijevano da se radi o radovima rekonstrukcije klimatizacijskog sistema poslovnih objekata kvadrature veće od 500m² neto korisne površine i instalirane snage ne manje od 200kW. **Postavljanjem navedenog uslova Društvo je ograničilo aktivnu i pravičnu konkurenciju, te postoji mogućnost favorizovanja određenog ponuđača, budući da je od 18 potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju samo jedan dostavio ponudu. Na ovaj način tehničke i profesionalne sposobnosti navedene u tenderskoj dokumentaciji onemogućile su aktivnu i pravičnu konkurenciju, te svim ponuđačima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, u skladu sa članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama.**
- Kod nabavke terenskih/teretnih vozila Društvo je provelo otvoreni postupak i zaključilo ugovor s ponuđačem „Auto Nuić“ d.o.o. Mostar u iznosu od 57.900 KM. **Uvidom u tendersku dokumentaciju konstatovali smo da je sačinjena na način da nije omogućila jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju i Društvo time nije postupilo u skladu s odredbama člana 54. stav 9. Zakona o javnim nabavkama budući da su tehničke specifikacije navele tehnologije koje nedvosmisleno upućuju na određenog proizvođača. U konkretnom slučaju u tehničkim specifikacijama tenderske dokumentacije Društvo je kao zahtjev navelo VSC – Sustav nadzora stabilnosti vozila koji predstavlja trgovački naziv sistema nadzora stabilnosti proizvođača Toyota koji je i nabavljen posredstvom ovog postupka.**
- Kod nabavke nepredviđenih i dodatnih radova na realizaciji P.O. Posušje Društvo je provelo pregovarački postupak bez objave obavještenja sa Grupom ponuđača koju čine KROR d.o.o. Posušje i KTM BRINA d.o.o. Posušje. Ovaj postupak je proveden jer je prilikom izvođenja radova iz osnovnog ugovora došlo do potrebe izvođenje dodatnih radova vezanih za izmještanje elektroenergetskih kablova i izgradnje objekta odvodnje oborinskih voda, što nije predviđeno prvobitnim projektom. Društvo je zaključilo Ugovor sa Grupom ponuđača u iznosu od 339.990 KM, što je unutar iznosa od 20% od vrijednosti osnovnog ugovora (2.598.800 KM) i shodno članu 24. Zakona o javnim nabavkama koji propisuje da ukupna vrijednost ugovora

dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora.

- Društvo je u 2022. godini realizovalo nabavku **usluga održavanja vozila** putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 20.279 KM putem 57 direktnih sporazuma, iako je za održavanje vozila proveden i veći broj otvorenih postupaka. Također, Društvo je realizovalo nabavku vode za piće od više dobavljača (17 postupaka) putem direktnog sporazuma u ukupnom iznosu od 9.455 KM. **Budući da se radi o istovrsnim nabavkama za koje je bilo moguće provesti jedan postupak (u ovom slučaju konkurentski zahtjev, uzimajući u obzir ukupnu vrijednost provedenih postupaka), ne možemo potvrditi da je Društvo postupilo u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama koji propisuje da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.**
- Vežano za **nabavku printanih obrazaca** Društvo je provelo otvoreni postupak i zaključilo ugovor sa dobavljačem Farm Ziral d.o.o. Mostar u iznosu od 79.900 KM, gdje smo **konstatovali da Društvo u tenderskoj dokumentaciji traži rokovnik od 256 stranica, od kojih su prve 32 stranice na kunstdruck papiru dok je ostatak stranica u rokovniku na 90g/m2 ofsetnom papiru. Sam zahtjev iz ove tačke upućuje na to da se nabavka kreirala prema artiklu jednog ponuđača. Također, na favorizovanje određenog ponuđača upućuje i činjenica da je na tender pristigla samo jedna ponuda.**

Uzimajući u obzir navedene propuste ne možemo potvrditi da je Društvo postupke javnih nabavki, u iznosu od najmanje 3.665.594 KM, provelo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu koji se odnosi na odabir odgovarajućeg postupka, praćenje realizacije zaključenih ugovora i sačinjavanje tenderske dokumentacije na način da svim ponuđačima omogući jednak tretman.

Preporuke:

- **planiranju javnih nabavki pristupiti sistemski i definisati potrebe za cijeli period za koji se donose, u skladu sa planom poslovanja i na način propisan članom 17. Zakona o javnim nabavkama;**
- **postupak javnih nabavki usluga reklamiranja Društva putem nogometnog kluba provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu osiguranja pravične i aktivne konkurencije svih ponuđača, kako je propisano članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama;**
- **poštovati odredbe zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima u dijelu roka ispunjenja ugovorenih poslova;**
- **tehničke specifikacije sačinjavati na način da omoguće jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama, a za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak, u skladu s članom 15. stav 6. Zakona.**

Kašnjenja u provođenju postupaka javnih nabavki

Društvo je još 23. 12. 2021. godine pokrenulo postupak nabavke usluga izrade idejnog i glavnog projekta VE Poklečani sa popratnom dokumentacijom, sa procijenjenim iznosom od 700.000 KM. Ovaj postupak obilježen je značajnim kašnjenjem u realizaciji zbog mnogobrojnih žalbi na tendersku dokumentaciju koje su uložili potencijalni ponuđači (ukupno devet žalbi za vrijeme trajanja postupka). Zbog toga postupak je okončan tek nakon 16 mjeseci, u 2023. godini, sklapanjem ugovora sa dobavljačem Habitat d.o.o. Mostar.

Osnovni žalbeni navodi koji su navedeni u žalbama odnose se na zahtjev za tehničku i profesionalnu sposobnost potencijalnih ponuđača u kojem se traži iskustvo u realizaciji sličnog ili istog ugovora realizovanog u posljednje tri godine, minimalne vrijednosti 700.000 KM, te radno iskustvo osoblja angažovanog na izradi projekta od minimalno 10 godina.



U svojim žalbama, ponuđači osporavaju traženi uslov radnog iskustva, budući da je zakonski zahtjev iz Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i učesnicima u građenju¹³ da projektant ispunjava uslove stručne osposobljenosti i broja stručnih lica ako zapošljava najmanje dva diplomirana inženjera sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima projektovanja.

U nastavku postupka, žalitelji su se također žalili i na činjenicu da Društvo nakon prvobitno objavljenog obavještenja o nabavci i tenderske dokumentacije koja je bila dostupna do 31. 3. 2022. godine nije omogućilo preuzimanje dokumentacije ostalim potencijalnim ponuđačima.

Sve žalbe Društvo je odbilo i prosljedilo Uredu za razmatranje žalbi koji ih je ocijenio kao neuredne zbog neplaćene takse.

Navedeno ističemo kao primjer neadekvatnog provođenja postupka javnih nabavki, zbog čega Društvo dolazi u situaciju da ne može realizovati planirane investicije od kojih zavisi i obavljanje osnovne djelatnosti – proizvodnja električne energije. Imajući u vidu odbijanje Društva da tendersku dokumentaciju učini javno dostupnom i nakon ispravljenih obavještenja o nabavci (31. 3. 2022. godine) ne možemo potvrditi da je osigurana pravedna i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u skladu s članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **provoditi postupke javnih nabavki na način da se osigura pravedna i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**

10. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima organizacionih jedinica, protiv Društva su pokrenuti sudski sporovi u iznosu od 88.421.835 KM, i to:

ORGANIZACIONA JEDINICA	KM
Direkcija Društva	3.347.556
Proizvodnja električne energije	82.798.100
Distribucija električne energije	2.271.179
Opskrba električnom energijom	5.000
UKUPNO	88.421.835

U skladu sa procedurama Odluke Društva o primjeni MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva Izvršni direktor za pravne poslove i Izvršni direktor za ekonomske poslove su nakon prikupljenih podataka i uvida u svaki pojedinačni spor, sačinili Upravi Društva Prijedlog sudskih sporova za koje je potrebno izvršiti rezervisanje u skladu sa MRS-om 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. U ovom Prijedlogu navedeno je da je potrebno rezervisati iznos od 15.216.994 KM za sudske sporove za koje se u narednom periodu očekuje okončanje spora na štetu Društva. Za ostatak sudskih sporova Društvo nije izvršilo rezervisanja, a na osnovu prvostepenih presuda u korist Društva ili mišljenja da su bez osnove i da će biti riješeni u korist Društva. Navedeni prijedlog rezervisanja je realizovan i evidentiran na poziciji rashoda u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

Prema predočenoj evidenciji o podnesenim tužbama, Društvo je pokrenulo tužbe protiv fizičkih i pravnih osoba za nenaplaćena potraživanja u iznosu od 22.603.375 KM, od čega se najveći dio odnosi na tužbe za neredovno plaćanje duga za električnu energiju, tužbe za neovlaštenu potrošnju i tužbe za naknadu štete. Pored navedenih sudskih postupaka, pet sporova se vodi protiv kompanije Aluminij d.d. u ukupnoj vrijednosti 228.879.864 KM, tako da je ukupna vrijednost svih sporova na nivou Društva 251.483.239 KM.

¹³ Sl. novine FBiH br. 48/09



11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Društvo je 16. 8. 2023. godine dostavilo komentar sa dodatnom dokumentacijom.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi: imenovanja direktora Odjela interne revizije, plana i aktivnosti Odjela interne revizije, procjene nadoknadive vrijednosti materijalnih sredstava u pripremi, visine naknada zaposlenima, plaćenih taksi na nepovučena kreditna sredstva, Plana javnih nabavki i provedenih postupaka javnih nabavki.

Prihvatili smo i inkorporirali u Izvještaj obrazloženje vezano za tehničku grešku koja se odnosi na Trogodišnji strateški plan interne revizije, koji je sačinjen i donesen u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Odjel za internu reviziju obavio je i reviziju očitavanja obračuna električne energije i evidencija potrošača, što je također inkorporirano u Izvještaj.

Za ostala obrazloženja nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo pojašnjenje:

- vezano za imenovanje direktora Odjela interne revizije, Društvo smatra da nije u obavezi obavijestiti Ured za reviziju institucija u FBiH, u slučaju da se imenuje direktor Odjela kojeg nije imenovao generalni revizor. Ističemo da je članovima 27. i 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH propisano da Društvo obavezno obavještava Ured za reviziju institucija u FBiH o namjeri imenovanja novog direktora odjela za internu reviziju, nakon čega generalni revizor donosi odluku o provođenju procedure imenovanja;
- u vezi ocjene postoje li pokazatelji umanjenja vrijednosti materijalne imovine u pripremi, u dostavljenom komentaru Društvo je za pojedine projekte navelo u kojoj su fazi i koji su razlozi doveli do problema sa nastavkom aktivnosti. Uvažavamo činjenicu da na određene okolnosti Društvo nije moglo uticati, poput pribavljanja dozvola za koncesije, za izvođenje radova, pribavljanja finansijskih sredstava i dr. (kao primjer navodimo realizaciju izgradnje objekata na rijeci Ugar na međuentitetskom vodotoku). Međutim, Društvo je u obavezi prema MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH da vrši procjenu nadoknadive vrijednosti za ovu imovinu upravo zbog vremenskog protoka i značajnosti, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, u cilju realnog iskazivanja imovine;
- vezano za naknade zaposlenima (topli obrok, regres, jubilarne nagrade) navedeno je da su utvrđene na osnovu sporazuma sa sindikatom i u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH. Bez uticaja na dato mišljenje, ukazano je na činjenicu da su ove naknade isplaćene značajno iznad porezno dopustivih i da Društvo prilikom njihovih isplata nije uzelo u obzir značajan pad prihoda u odnosu na prethodnu godinu i iskazani gubitak od 81.075.023 KM, kao i nepovoljne finansijske pokazatelje. Ove isplate su imale direktan uticaj na ostvarene gubitke iz redovnog poslovanja u 2022. godini.
- u vezi javnih nabavki:
 - Društvo je za Plan javnih nabavki za 2022. godinu navelo da je postupilo u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama, usvojilo Plan za 2022. i tokom godine izvršilo šest izmjena, na osnovu kojih je započinjalo postupke nabavke koji su predviđeni samim Planom ili njegovim izmjenama i dopunama. Međutim, realizacija ostvarena u iznosu od samo 36% od ukupno planiranih nabavki ukazuje na činjenicu da Društvo nije detaljno planiralo javne nabavke uzimajući u obzir trogodišnje planove i postupke nije provodilo blagovremeno;
 - kod nabavke usluga reklamiranja Društva putem nogometnog kluba s područja Mostara, Društvo navodi da nije moglo u tenderskoj dokumentaciji postaviti uslov izmirenja potraživanja za električnu energiju jer Zakonom o javnim nabavkama nije predviđeno ograničenja učestvovanja po ovom osnovu. Međutim, rastući dug ponuđača prema Društvu za isporučenu električnu energiju je istaknut kao činjenica, na šta je i ranije ukazano, uzimajući u obzir i da je tenderska dokumentacija sačinjena na način da ograniči



konkurenciju na samo jednog potencijalnog ponuđača, što nije u skladu s članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama.

- za nabavke u kojima je dostavljena samo jedna ponuda Društvo je u komentaru navelo da nije prekršilo Zakon o javnim nabavkama budući da se ugovor može zaključiti i kada je dostavljena samo jedna ponuda. Također ističu da broj preuzimanja tenderske dokumentacije u određenom postupku ne može biti mjerodavan za procjenu njihove zainteresovanosti za učešće u postupcima. Uvažavajući navedeni komentar, u Izvještaju smo istakli dostavljanje samo jedne ponude za veći broj postupaka javnih nabavki, a da pritom Društvo nije izvršilo analizu i utvrdilo razloge prijave samo jednog ponuđača na postupak javne nabavke, kako bi postiglo cilj ostvarenja veće konkurencije i mogućnosti učestvovanja više potencijalnih ponuđača radi ostvarenja najboljih efekata;
- u vezi zahtjeva da ponuđač mora imati uspješno iskustvo u realizaciji jednog ugovora u postupku nabavke brojila električne energije u posljednje tri godine u iznosu od minimalno 2.500.000 KM, Društvo je navelo da je obezbijedilo pravičnu i aktivnu konkurenciju. Međutim, ograničavanjem vrijednosti ugovora na ovaj iznos, za koje potencijalni ponuđači moraju imati iskustvo u realizaciji, u postupku nabavke brojila električne energije postavljen je uslov koji može imati ograničavajući uticaj, te tenderska dokumentacija nije sačinjena na način da osigurava aktivnu i pravičnu konkurenciju i svim ponuđačima omogućuje jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, u skladu sa članovima 3. i 54. Zakona o javnim nabavkama;
- za postupak nabavke usluga izrade idejnog i glavnog projekta VE Poklečani sa popratnom dokumentacijom Društvo je navelo da nije prekršilo član 51. Zakona o javnim nabavkama. Međutim, ponovo naglašavamo da je ovaj postupak okončan tek nakon 16 mjeseci, u 2023. godini, zbog brojnih žalbi na tendersku dokumentaciju koje su uložili potencijalni ponuđači. Imajući u vidu činjenicu da tenderska dokumentacija nije bila javno dostupna i nakon ispravljenih obavještenja o nabavci, ne možemo potvrditi da je osigurana pravedna i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u skladu s članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

Društvo je konstatovalo da prihvata sve ostale preporuke date u Nacrtu izvještaja, a vezano za ostale preporuke (usklađivanje Plana poslovanja, priprema Plana integriteta, zamjena postojećih brojila u skladu sa definisanim rokovima, iskazivanje troškova i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, uspostava registra nekretnina, takse po odobrenom kreditu za nepovučena sredstva, postupci javnih nabavki i sačinjavanje Bilješki uz finansijske izvještaje) navedeno je da će u narednom periodu poduzeti aktivnosti na njihovoj realizaciji.

Reviziju Javnog preduzeća Elektroprivreda HZHB d.d. obavio je revizorski tim u sastavu: Alida Selimović – voditeljica tima, i Mirza Šrndić – član tima.

Voditeljica tima

Alida Selimović s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom
državnom vlasništvu

Belma Mušinović s.r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**



JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar

Naziv pravne osobe

Mostar, Kralja Petra Krešimira IV, 6A

Sjedište i adresa pravne osobe

4227248350007

Identifikacijski broj za izravne poreze

227248350007

Identifikacijski broj za neizravne poreze

Proizvodnja električne energije

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381002200811294

Broj računa

35.11

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra općine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(RAČUN DOBITI I GUBITKA)**

za razdoblje od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	RAČUN DOBITI I GUBITKA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	401.598.701	474.688.652
1.	Prihodi iz ugovora s povezanim stranama (203 do 205)		202	1.358	2.004
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203	0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204	1.358	2.004
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205	0	0
2.	Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	393.527.987	456.589.729
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	0	0
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208	376.778.784	441.229.044
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	16.749.203	15.360.685
3.	Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na inozemnom tržištu (211 do 213)		210	8069356	18.096.919
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212	8.069.346	18.096.897
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	10	22
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	19.711.999	21.826.556
1.	Dobici od dugoročne nefinancijske imovine (216 do 229)		215	129.586	40.910
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216	129.586	40.910



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217	0	0
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacijskih rezervi		218	0	0
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219	0	0
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220	0	0
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti investicijskih nekretnina		221	0	0
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222	0	0
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti nematerijalne imovine		223	0	0
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224	0	0
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226	0	0
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti biološke imovine		227	0	0
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	0	0
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti dugoročne nefinancijske imovine		229	0	0
2.	Dobici od financijske imovine (231 do 240)		230	122.935	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od financijske imovine po amortizovanom trošku		231	122.935	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232	0	0
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja financijske imovine po amortizovanom trošku		233	0	0
2.4.	Neto dobiti od modifikacija financijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	0	0
2.5.	Neto dobiti od otuđenja financijske imovine po amortizovanom trošku		235	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		237	0	0
2.8.	Neto dobiti od otuđenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238	0	0
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija financijske imovine između poslovnih modela		239	0	0
2.10	Ostali neto dobiti od financijske imovine		240	0	0
3.	Neto otpuštanja rezerviranja		241	0	0
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	0	0
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	0	678.730
7.	Prihodi od dividendi		245	0	0



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Financijski prihodi (248+249+250)		247	933.489	1.115.855
9.1.	Prihodi od kamata		248	933.489	1.114.707
9.2.	Neto pozitivne tečajne razlike		249	0	0
9.3.	Ostali financijski prihodi		250	0	1.148
10.	Ostali prihodi i dobiti		251	18.525.989	19.991.061
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	421.310.700	496.515.208
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	456.787.909	378.612.507
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	184.308.150	115.423.453
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u tijeku, neto (+) / (-)		255	0	0
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	3.755.126	3.889.881
4.	Troškovi energije i goriva		257	1.648.125	1.074.638
5.	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja (259 do 261)		258	110.541.397	103.126.258
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	74.764.473	70.307.464
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	35.075.681	32.267.842
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	701.243	550.952
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	66.026.562	63.009.591
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	64.556.915	61.824.722
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	354.681	360.177
6.4.	Nematerijalna imovina		266	1.114.966	824.692
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovi ugovora s kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	62.844.473	54.239.812
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	27.664.076	37.848.874
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	45.597.814	74.930.206
1.	Gubici od dugoročne nefinancijske imovine (273 do 286)		272	2.316.184	4.504.934
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	2.316.184	354.606
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacijskih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	0
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281	0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282	0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283	0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284	0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285	0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinancijske imovine		286	0	4.150.328
2.	Gubici od financijske imovine (288 do 297)		287	0	171.365
2.1.	Neto kreditni gubici od financijske imovine po amortizovanom trošku		288		171.365
2.2.	Neto kreditni gubici od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja financijske imovine po amortizovanom trošku		290	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija financijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja financijske imovine po amortizovanom trošku		292	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		293	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		294	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295	0	0
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija financijske imovine između poslovnih modela		296	0	0
2.10	Ostali neto gubici od financijske imovine		297	0	0
3.	Troškovi rezerviranja, neto		298	20.542.782	40.336.251
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	0	0
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	432.650	259.980
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303	0	0
9.	Financijski rashodi (305 do 307)		304	8.640.000	7.550.049
9.1.	Rashodi od kamata		305	8.438.795	6.957.835
9.2.	Neto negativne tečajne razlike		306	201.205	592.214
9.3.	Ostali financijski rashodi		307	0	0
10.	Ostali rashodi i gubici		308	13.666.198	22.107.627
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	502.385.723	453.542.713
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	0	42.972.495
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	81.075.023	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	0	0
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315	0	0



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316	0	0
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obveza		317	0	0
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obveza		318	0	0
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	0	42.972.495
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	81.075.023	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321	0	0
M.	Dobit (319+321)		322	0	42.972.495
N.	Gubitak (320-321)		323	81.075.023	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	0	0
1.	Stavke koje mogu biti reklasificirane u račun dobiti i gubitka (326+327+328+329-330)		325	0	0
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	0	0
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327	0	0
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328	0	0
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasificirane u račun dobiti i gubitka		329	0	0
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330	0	0
2.	Stavke koje neće biti reklasificirane u račun dobiti i gubitka (332+333+334+335+336+337-338)		331	0	0
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332	0	0
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333	0	0
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334	0	0
2.4.	Dobici ili gubici po osnovi preračunavanja finansijskih izvještaja inozemnog poslovanja		335	0	0
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336	0	0
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasificirane u račun dobiti i gubitka		337	0	0
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338	0	0
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	-81.075.023	42.972.495
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340	0	0
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341	0	0
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	-81.075.023	42.972.495
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	-81.075.023	42.972.495
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Mostar, 27.02.2023.

Mjesto i datum

PUĐA (VJEKOSLAV) BAJNA

Certificirani računovođa

CR-5794/5

Mr.sc. Marinko Gilja dipl.ing.el.

M.P.

Generalni direktor



JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar

Naziv pravne osobe

Mostar, Kralja Petra Krešimira IV, 6A

Sjedište i adresa pravne osobe

Proizvodnja električne energije

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381002200811294

Broj računa

4227248350007

Identifikacijski broj za izravne poreze

227248350007

Identifikacijski broj za neizravne poreze

35.11

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra općine

**IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA
(BILANCA STANJA)
na dan 31.12.2022. godine**

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	1.009.753.087	1.045.040.839
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	1.004.275.528	1.040.173.816
1.1.	Zemljište		003	64.075.550	63.973.192
1.2.	Građevinski objekti		004	588.711.360	605.121.458
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	313.604.769	327.195.837
1.4.	Transportna sredstva		006	6.015.726	5.996.134
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	17.106	17.106
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	31.851.017	37.870.089
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	545.717	387.795
2.1.	Zemljište		010	0	0
2.2.	Građevinski objekti		011	59.086	111.704
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0
2.4.	Nematerijalna imovina		013	486.631	276.091
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	0	0
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	4.675.130	4.212.496
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	0	0
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	4.500.631	3.546.507
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	174.499	665.989



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	247.139	247.139
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	0	0
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	0	0
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	0	0
10.2.	Obveznice, dani krediti i ostali dužnički instrumenti		027	0	0
11.	Financijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	9.573	19.593
11.1.	Depoziti kod banaka		029	0	0
11.2.	Dani krediti		030	9.573	19.593
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku		032	0	0
12.	Potraživanja po financijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	0	0
B.	Odgođena porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	106.769.279	166.278.454
1.	Zalihe (038 do 042)		037	8.050.595	8.734.907
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	8.050.595	8.734.907
1.2.	Proizvodnja u tijeku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	0	0
1.3.	Gotovi proizvodi		040	0	0
1.4.	Roba		041	0	0
1.5.	Dani avansi		042	0	0
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	90.968.490	119.069.757
4.1.	Kupci - povezane strane		046	0	0
4.2.	Kupci u zemlji		047	89.806.337	115.837.252
4.3.	Kupci u inozemstvu		048	1.162.153	3.232.505
5.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	507.864	430.226
5.1.	Depoziti kod banaka		050	0	0
5.2.	Dani krediti		051	0	0
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku		053	507.864	430.226
6.	Potraživanja po financijskim najmovima		054	138.565	55.663
7.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056	0	0
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	910.139	35.072.175
10.	Akontacije poreza na dobit		058		
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	6.193.626	2.915.726
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	1.116.522.366	1.211.319.293
E.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		061	396.365.047	397.107.775
F.	UKUPNO IMOVINA I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA (060+061)		062	1.512.887.413	1.608.427.068
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	736.166.001	736.166.001
1.1.	Dionički kapital		102	736.166.001	736.166.001
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103	0	0
1.3.	Udjeli članova društva s ograničenom odgovornošću		104	0	0
1.4.	Državni kapital		105	0	0
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106	0	0
2.	Dionička premija		107	0	0
3.	Rezerve (109+110)		108	163.857.160	155.262.661
3.1.	Statutarne rezerve		109	12.417.242	3.822.743
3.2.	Ostale rezerve		110	151.439.918	151.439.918
4.	Revalorizacijske rezerve (112+113+114)		111	0	0
4.1.	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	0	0
4.2.	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	0	0
4.3.	Ostale revalorizacijske rezerve		114	0	0
5.	Dobit (116+117)		115	0	42.972.495
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih razdoblja		116	0	0
5.2.	Dobit tekućeg razdoblja		117	0	42.972.495
6.	Gubitak (119+120)		118	185.846.284	139.149.257
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih razdoblja		119	104.771.261	139.149.257
6.2.	Gubitak tekućeg razdoblja		120	81.075.023	0
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	714.176.877	795.251.900
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	714.176.877	795.251.900
	OBVEZE				
B.	Dugoročne obveze (125+130+131+132)		124	292.739.329	315.558.770
1.	Financijske obveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	128.130.110	161.191.814
1.1.	Obveze po uzetim kreditima		126	127.577.788	160.795.182



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obveze po osnovi najmova		127	552.322	396.632
1.3.	Obveze po izdanim dužničkim instrumentima		128	0	0
1.4.	Ostale finansijske obveze po amortizovanom trošku		129	0	0
2.	Odgođeni prihod		130	96.585.821	95.400.209
3.	Rezerviranja		131	68.023.398	58.966.747
4.	Ostale obveze, uključujući i razgraničenja		132	0	0
C.	Odgođene porezne obveze		133	0	0
D.	Kratkoročne obveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	109.606.160	100.508.623
1.	Finansijske obveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	80.408.918	68.972.492
1.1.	Obveze prema dobavljačima		136	25.956.148	33.758.532
1.2.	Ugovorne obveze		137	1.977	0
1.3.	Obveze po uzetim kreditima		138	52.801.066	35.177.390
1.4.	Obveze po osnovi najmova		139	0	0
1.5.	Obveze po izdanim dužničkim instrumentima		140	0	0
1.6.	Ostale finansijske obveze po amortizovanom trošku		141	1.649.727	36.570
2.	Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		142	0	0
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143	0	0
4.	Odgođeni prihod		144	1.456.687	1.379.049
5.	Rezerviranja		145	0	0
6.	Obveze za porez na dobit		146	0	0
7.	Ostale obveze, uključujući i razgraničenja		147	27.740.555	30.157.082
E.	UKUPNO OBVEZE (124+133+134)		148	402.345.489	416.067.393
F.	UKUPNO KAPITAL I OBVEZE (123+148)		149	1.116.522.366	1.211.319.293
G.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		150	396.365.047	397.107.775
H.	UKUPNO KAPITAL, OBVEZE I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA (149+150)		151	1.512.887.413	1.608.427.068

Mostar, 27.02.2023.

Mjesto i datum

PUĐA (VJEKOSLAV) BAJNA

Certificirani računovođa

CR-5794/5

Broj licencije

Mr.sc. Marinko Gilja dipl.ing.el.

Generalni direktor

M.P.

JP"Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar

Naziv pravne osobe

Mostar, Kralja Petra Krešimira IV,6A

Sjedište i adresa pravne osobe

Proizvodnja električne energije

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381002200811294

Broj računa

4227248350007

Identifikacijski broj za izravne poreze

227248350007

Identifikacijski broj za neizravne poreze

35.11

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra općine

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE (IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)

(Direktna metoda)

na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Priljevi od kupaca		(+)	401	518.545.917	512.304.919
1.2.	Odljevi po osnovi plaćanja zaposlenima		(-)	402	-110.406.633	-103.986.417
1.3.	Odljevi po osnovi plaćanja dobavljačima, po osnovi poslovnih aktivnosti		(-)	403	-352.323.692	-260.580.648
1.4.	Odljevi po osnovi ostalih troškova, nastalih po osnovi poslovnih aktivnosti		(-)	404	-41.582.716	-58.025.956
1.5.	Odljevi po osnovi plaćanja poreza na dobit		(-)	405	-80.945	-64.551
1.6.	Ostali priljevi iz poslovnih aktivnosti		(+)	406	5.596.449	3.757.965
1.7.	Ostali odljevi iz poslovnih aktivnosti		(-)	407	-3.934.740	-1.229.229
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (401 do 407)		(+) (-)	408	15.813.640	92.176.083
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odljevi po osnovi kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	409	-31.588.520	-33.069.154
2.2.	Priljevi po osnovi prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	410	129.585	40.910
2.3.	Odljevi po osnovi kupovine investicijskih nekretnina		(-)	411	0	0
2.4.	Priljevi po osnovi prodaje investicijskih nekretnina		(+)	412	0	0
2.5.	Odljevi po osnovi kupovine nematerijalne imovine		(-)	413	-1.498.341	-199.545
2.6.	Priljevi po osnovi prodaje nematerijalne imovine		(+)	414	0	0



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.7.	Odljevi po osnovi kupovine biološke imovine		(-)	415	0	0
2.8.	Priljevi po osnovi prodaje biološke imovine		(+)	416	0	0
2.9.	Priljevi po osnovi prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	417	0	0
2.10.	Ulaganja u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	418	0	0
2.11.	Priljevi od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	419	0	0
2.12.	Ulaganja u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(-)	420	0	0
2.13.	Priljevi od financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(+)	421	0	0
2.14.	Ulaganja u ostalu financijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	422	0	0
2.15.	Priljevi od ostale financijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	423	878.455	1.037.182
2.16.	Primljena kamata i prihod od financijskog najma		(+)	424		0
2.17.	Naplaćena potraživanja od financijskog najma		(+)	425	0	0
2.18.	Naplaćena potraživanja od financijskog podnajma		(+)	426	0	0
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	427	0	0
2.20.	Priljevi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	428	0	0
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	429	0	0
2.22.	Priljevi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	430	0	0
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	431	0	0
2.24.	Priljevi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	432	0	0
2.25.	Primljene dividende		(+)	433	0	0
2.26.	Priljevi po osnovi trgovanja derivatnim financijskim instrumentima		(+)	434	0	0
2.27.	Odljevi po osnovi trgovanja derivatnim financijskim instrumentima		(-)	435	0	0
2.28.	Ostali priljevi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	436	0	0
2.29.	Ostali odljevi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	437	0	0
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (409 do 437)		(+) (-)	438	-32.078.821	-32.190.607
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Priljevi od emisije dionica / uplaćeni vlasnički kapital		(+)	439	0	0
3.2.	Stjecanje vlastitih dionica		(-)	440	0	0
3.3.	Priljevi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	441	0	0
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	442	0	0
3.5.	Priljevi od uzetih kredita		(+)	443	30.982.865	15.289.019
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	444	-46.779.393	-45.118.790
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	445	-1.899.120	-2.035.592
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	446	0	0
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	447	0	0
3.10.	Priljevi po osnovi izdanih dužničkih instrumenata		(+)	448	0	0



Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+) / (-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
3.11.	Odljevi po osnovi otplate izdanih dužničkih instrumenata		(-)	449	0	0
3.12.	Ostali priljevi iz finansijskih aktivnosti		(+)	450	0	0
3.13.	Ostali odljevi iz finansijskih aktivnosti		(-)	451	0	0
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (439 do 451)		(+) (-)	452	-17.695.648	-31.865.363
4.	NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+) (-)	453	-33.960.829	28.120.113
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA		(+) (-)	454	35.072.175	6.950.406
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+) (-)	455	-201.207	1.656
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (4+5+6)		(+) (-)	456	910.139	35.072.175

Mostar, 27.02.2023.

Mjesto i datum

PUĐA (VJEKOSLAV) BAJNA

Certificirani računovođa

CR-5794/5

Broj licencije

Mr.sc. Marinko Gilja dipl.ing.el.

M.P.

Generalni direktor



JP"Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar

Naziv pravne osobe

Mostar, Kralja Petra Krešimira IV,6A

Sjedište i adresa pravne osobe

Proizvodnja električne energije

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381002200811294

Broj računa

4227248350007

Identifikacijski broj za izravne poreze

227248350007

Identifikacijski broj za neizravne poreze

35.11

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

180

Šifra općine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Mostar

Mjesto

PUĐA (VJEKOSLAV) BAJNA

Certificirani računovođa

CR-5794/5

Broj licencije

Mr.sc. Marinko Gilja dipl.ing.el.

Generalni direktor

27.02.2023.

Datum

037/335-820

Kontakt



Kontrolni broj: 185411635655433499

str. 1 od 2



IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za razdoblje koji završava na dan 31.12.2022. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVIA						Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2020. godine	901	736.166.001	0	161.841.879	0	0	0	-145.728.475	752.279.405		752.279.405
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu s MRS 8	903	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2020., odnosno 01.01.2021. (901+902+903)	904	736.166.001	0	161.841.879	0	0	0	-145.728.475	752.279.405		752.279.405
5. Dobit/(gubitak) za razdoblje	905	0	0	0	0	0	0	42.972.495	42.972.495		42.972.495
6. Ostali ukupni rezultat za razdoblje	906	0	0	0	0	0	0	0	0		
7. Ukupni rezultat (905+906)	907	0	0	0	0	0	0	42.972.495	42.972.495		42.972.495
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0		
9. Stjecanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0		
10. Objavljene dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0		
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	0	0	0	0	0	0		
12. Ostale promjene	912	0	0	-6.579.218	0	0	0	6.579.218	0		6.579.218
13. Stanje na dan 31.12.2021. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	736.166.001	0	155.262.661	0	0	0	-96.176.762	795.251.900		795.251.900
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914	0	0	0	0	0	0	0	0		
15. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu s MRS 8	915	0	0	0	0	0	0	0	0		
16. Ponovno iskazano stanje na početku razdoblja 01.01.2021. godine (913+914+915)	916	736.166.001	0	155.262.661	0	0	0	-96.176.762	795.251.900		795.251.900
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	-81.075.023	-81.075.023		-81.075.023
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0		
19. Ukupni rezultat (917+918)	919	0	0	0	0	0	0	-81.075.023	-81.075.023		-81.075.023
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0		
21. Stjecanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0		
22. Objavljene dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0		
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923	0	0	0	0	0	0	-8.594.499	-8.594.499		-8.594.499
24. Ostale promjene	924	0	0	8.594.499	0	0	0	0	8.594.499		8.594.499
25. Stanje na kraju razdoblja na dan 31.12.2022. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	736.166.001	0	163.857.160	0	0	0	-185.846.284	714.176.877		714.176.877



Datum: 11.08.2023.

Broj: 1-5579/23

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BIH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) daje se u vezi s vašom financijskom revizijom Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome odražavaju li financijska izvješća istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za financijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Izjavom se također potvrđuje da su aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar, u svim materijalno značajnim aspektima, usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali nužnim kako bismo se odgovarajuće informirali):

Financijska izvješća

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu financijskih izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i utemeljene.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za financijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma financijskih izvješća i za koje Međunarodni standardi financijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljavanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovi nenaplativih potraživanja, preuzetih obveza i obezvrijeđivanja imovine.
- Poduzeli smo prijeko potrebne aktivnosti kako bismo spriječili prevare i zlouporabe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštivanja, mogle imati materijalno značajne učinke na financijska izvješća.

Kralja Petra Krešimira IV 6-A
88000 Mostar, BiH
Tel.: +387 36 335 700
Fax: +387 36 335 777
Web: www.ephznb.ba
E-mail: ured.gen.dirj@ephznb.ba

Registracija Društva: Općinski sud Mostar
Registarski broj 1-3177
Identifikacijski broj Društva: 4227248350007
ID broj PDV: 227248350007

UniCredit Bank d.d., Mostar, br. 3381002200811294
Raiffeisen Bank d.d. BH, Mostar, br. 1610200023820097
Addiko Bank d.d., Sarajevo, br. 3060190000784545
Intesa SanPaolo Banka d.d., Sarajevo, br. 154460200953:

EP JP ELEKTROPRIVREDA
HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE d.d. Mostar


- Nabave roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i osiguranja nabave najkvalitetnijih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tijekom godine ili u ranijem razdoblju), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne učinke na financijska izvješća.
- Sve transakcije evidentirane su u računovodstvenim evidencijama i prezentirane u financijskim izvješćima.

Omoгуčili smo Vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu financijskih izvješća;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u tijeku, pokrenutim protiv **Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar**, kao i onih koje je pokrenulo **Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar** te procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Javnom poduzeću „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar** za koje ste utvrdili da je prijeko potrebno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo Vam sve značajne informacije vezane za financijska izvješća koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo Vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama na postojanje istih.
- Otkrili smo Vam identitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo Vam sve informacije u vezi s prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može utjecati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo,
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli,
 - Ostale, u situacijama gdje prijevarama može imati materijalno značajan učinak na financijska izvješća


Odgovorna osoba
v.d. generalnog direktora
dr.sc. Drago Bago, dipl.ing.el.

Kralja Petra Krešimira IV 6-A
88000 Mostar, BiH
Tel.: +387 36 335 700
fax: +387 36 335 777
Web: www.ephzhb.ba
E-mail: ured.gen.dir@epzhb.ba

Registracija Društva: Općinski sud Mostar
Registarski broj 1-3177
Identifikacijski broj Društva: 4227248350007
ID broj PDV: 227248350007

UniCredit Bank d.d., Mostar, br. 3381002200811294
Raiffeisen Bank d.d. BH, Mostar, br. 161020023820097
Addiko Bank d.d., Sarajevo, br. 3060190000784545
Intesa SanPaolo Banka d.d., Sarajevo, br. 154460200953

